

บทที่ 6

การวิเคราะห์การดำเนินงานของโรงพยาบาล

การวิเคราะห์การดำเนินงานของโรงพยาบาลทำได้หลายวิธี ขึ้นอยู่กับการวิเคราะห์การดำเนินงานของกิจการอื่น ๆ แต่ในการศึกษาและวิเคราะห์การดำเนินงานของโรงพยาบาลนี้ จะทำการวิเคราะห์เพียง 3 วิธีเท่านั้น คือ

1. การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio Analysis)
2. การวิเคราะห์จุดเสมอทุน (Break-Even Point Analysis)
3. การวิเคราะห์รายได้ รายจ่าย และต้นทุน (Revenue, Expense and Cost Analysis)

6.1 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio Analysis)

ในการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของโรงพยาบาลจะทำได้โดยการเปรียบเทียบกับตัวเลข 2 ประเภท คือ

1. โดยการเปรียบเทียบกับตัวเลขของอุตสาหกรรมโรงพยาบาลในกรุงเทพมหานคร
ปี พ.ศ. 2520 - 2522 (ตาราง 6.1.6) เปรียบเทียบกับตัวเลขของโรงพยาบาลที่พักยา 4 แห่ง
ปี พ.ศ. 2520 - 2522 (ตาราง 6.1.7) และเปรียบเทียบกับตัวเลขของโรงพยาบาลเอราวัณ
ปี พ.ศ. 2520 - 2522 (ตาราง 6.1.6) เพื่อดูฐานะทางการเงิน สภาพความเสี่ยง
สัมรรถภาพในการดำเนินงานและสัมรรถภาพในการหำกำไรของโรงพยาบาล แต่กต่างกับตัวเลข
ของอุตสาหกรรมโรงพยาบาลอื่น ๆ ไปอย่างไร
2. โดยการเปรียบเทียบกันเองระหว่างปีประมาณ 2520 - 2523 ว่ามีความ
แตกต่างกันอย่างไรในแต่ละปี

6.1.1 อัตราส่วนแสดงสภาพคล่อง (Liquidity Ratio)

1. อัตราส่วนหมุนหมุนเวียน

ก. อัตราส่วนหมุนหมุนเวียนของโรงพยาบาลบางแห่งโดยเฉลี่ยระหว่างปีงบประมาณ 2520 - 2523 เท่ากับ 2.86 สูงกว่าอัตราส่วนของอุตสาหกรรมโรงแรมในกรุงเทพมหานคร และโรงแรมที่ศึกษา 4 แห่ง ซึ่งเท่ากับ 0.92 และ 0.55 แต่ใกล้เคียงกับอัตราส่วนของโรงแรม-เอราวัณ คือ 2.89 แสดงให้เห็นว่าโรงพยาบาลบางแห่งมีสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียนอยู่ในระดับที่สูงกว่าอุตสาหกรรมโรงแรมทั่วไป มีสภาพคล่องสูงเป็นที่พอใจแก่เจ้าหน้าที่ระดับสูง แต่เมื่อคิดถึงในแง่ของการบริหารการเงินแล้ว การที่โรงพยาบาลบางแห่งมีสภาพคล่องสูงเกินไป อาจจะทำให้โรงพยาบาลบางแห่งพลาดโอกาสในการลงทุนในสิ่งอื่นที่อาจก่อประโยชน์ได้มากกว่าการลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียน (ตาราง 6.1.1)

ข. จากการเปรียบเทียบอัตราส่วนหมุนหมุนเวียนในแต่ละปี จะเห็นได้ว่า ปีงบประมาณ 2521 โรงพยาบาลมีอัตราส่วนหมุนหมุนเวียนสูงที่สุดถึง 4.69 และเริ่มลดต่ำลงในปีงบประมาณ 2522 และ 2523 เหลือ 2.65 และ 2.24 (ตาราง 6.1.2) เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของหนี้สินหมุนเวียน คือ ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย ดังนี้ (ตาราง 6.1.5)

ปีงบประมาณ 2520	มีค่าใช้จ่ายค้างจ่ายเท่ากับ	509,391.83 บาท
ปีงบประมาณ 2521	มีค่าใช้จ่ายค้างจ่ายเท่ากับ	397,365.78 บาท
ปีงบประมาณ 2522	มีค่าใช้จ่ายค้างจ่ายเท่ากับ	921,090.76 บาท
ปีงบประมาณ 2523	มีค่าใช้จ่ายค้างจ่ายเท่ากับ	1,652,326.33 บาท

เมื่อวิเคราะห์หนี้สินทรัพย์หมุนเวียนแล้วปรากฏว่าโรงพยาบาลบางแห่งมีสินทรัพย์อยู่ในรูปต่าง ๆ ที่อาจก่อให้เกิดผลประโยชน์ได้น้อยหรือไม่ก่อให้เกิดผลประโยชน์เลย เช่น

ปีงบประมาณ	2523	2522	2521	2520
เงินฝากธนาคาร	2,761,708.21	2,640,133.92	1,007,088.47	1,281,940.17
ลูกหนี้-ส่วนมกอภพัทบางพระ	652,678.61	652,678.61	652,678.61	652,678.61

2. อัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงคลัง

ก. อัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงคลังของโรงพยาบาลโดยเฉลี่ย

ปีงบประมาณ 2520 - 2523 เท่ากับ 23.22 รอบ กล่าวคือจะมีการซื้อวัสดุสิ้นเปลือง เครื่อง-
 ไม้ต่าง ๆ และอาหารแห้งประมาณเดือนละ 2 ครั้ง เป็นอัตราที่ใกล้เคียงกับอุตสาหกรรมโรงแรม
 ในกรุงเทพมหานครคือ 29.70 รอบ แต่สูงกว่าโรงแรมที่พิทยา 4 แห่ง และโรงแรมเอราวัณ
 ซึ่งเท่ากับ 16.32 รอบ และ 8.31 รอบ (ตาราง 6.1.1)

ข. เมื่อเปรียบเทียบอัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงคลังในแต่ละปีแล้ว

ปรากฏว่า ปีงบประมาณ 2520 และปีงบประมาณ 2521 มีอัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงคลังต่ำ
 คือ 17.76 รอบ และ 19.52 รอบ และอัตราการหมุนเวียนเริ่มสูงขึ้นในปีงบประมาณ 2522 และ
 ปีงบประมาณ 2523 คือ 28.32 รอบ และ 26.87 รอบ (ตาราง 6.1.2)

3. ระยะเวลาการหมุนเวียนของสินค้าคงคลัง

ก. โรงพยาบาลมีการซื้อของวัสดุสิ้นเปลือง เครื่องไม้ต่าง ๆ และ

อาหารแห้งทุก ๆ 15 วัน โดยเฉลี่ยระหว่างปีงบประมาณ 2520 - 2523 ใกล้เคียงกับอุตสาหกรรม
 โรงแรมที่กรุงเทพมหานครคือ 13 วัน เร็วกว่าโรงแรมที่พิทยา 4 แห่ง และโรงแรมเอราวัณที่ซื้อ
 ทุก ๆ 22 วัน และ 44 วันต่อครั้ง อาจเนื่องจากโรงพยาบาลอยู่ใกล้ตัวจังหวัดชลบุรี การสั่งซื้อ
 และระยะเวลาการส่งของสั้น จึงไม่จำเป็นต้องซื้อของใช้เก็บไว้เป็นจำนวนมาก (ตาราง 6.1.1)

ข. เมื่อเปรียบเทียบกัน 4 ปี ปีงบประมาณ 2520 และปีงบประมาณ 2521

มีระยะเวลาการซื้อทุก ๆ 20 วัน และ 18 วัน ส่วนปีงบประมาณ 2522 และปีงบประมาณ 2523
 มีระยะเวลาการซื้อทุก ๆ 12 วัน และ 13 วัน แสดงว่าโรงพยาบาลมีแนวโน้มที่จะซื้อวัสดุ-
 สิ้นเปลือง เครื่องไม้ต่าง ๆ และอาหารแห้ง แต่ละครั้งให้น้อยลงและซื้อบ่อยขึ้น ทั้งนี้เนื่องจาก
 โรงพยาบาลมีนโยบายที่จะถือสินค้าคงคลังให้น้อยลง (ตาราง 6.1.2)

4. ระยะเวลาการหมุนเวียนของลูกหนี้

ก. ระยะเวลาการหมุนเวียนของลูกหนี้โรงพยาบาลโดยเฉลี่ยระหว่าง

ปีงบประมาณ 2520-2523 เท่ากับ 36 วัน ซึ่งน้อยกว่าอุตสาหกรรมโรงแรมในกรุงเทพมหานคร

พญา และโรงแรมเอราวัณ ซึ่งเท่ากับ 60 วัน 57 วัน และ 42 วัน (ตาราง 6.1.1)

ข. เมื่อเปรียบเทียบระยะเวลาการหมุนเวียนของลูกหนี้ทั้ง 4 ปี จะเห็นได้ว่านโยบายการปล่อยสินเชื่อและการเรียกเก็บเงินเหมือนเดิมทั้ง 4 ปี เนื่องจากตัวเลขไม่แตกต่างกันมาก (ตาราง 6.1.2)

จากการวิเคราะห์อัตราส่วนแสดงสภาพคล่องทั้ง 4 ปีอัตราส่วน พอสรุปได้ว่า

1. โรงแรมบางแสนมีอัตราส่วนหมุนเวียนอยู่ในระดับสูงกว่าอุตสาหกรรมโรงแรมโดยทั่วไป อันอาจเป็นผลทำให้โรงแรมเสียโอกาสในการนำเงินไปลงทุน เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ได้มากกว่าการลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียน ทั้งนี้เนื่องจากมีระเบียบกำหนดให้นำเงินหมุนเวียนส่วนที่เหลือไปฝากไว้ในธนาคารกรุงไทย จำกัด ได้เพียงวิธีเดียวเท่านั้น จะนำเงินทุนเหล่านั้นไปลงทุนในรูปแบบอื่นไม่ได้ แต่สภาพคล่องของโรงแรมบางแสนก็มีแนวโน้มที่จะลดลงในปีหลัง ๆ เนื่องจากผู้บริหารมีนโยบายที่จะชลอการชำระหนี้ให้ช้าลง

2. ในระยะ 2 ปีหลัง คือ ปีงบประมาณ 2522-2523 โรงแรมบางแสนเริ่มมีนโยบายการซื้อสินค้าคงคลังในแต่ละครั้งให้น้อยลงและซื้อให้บ่อยขึ้น ใกล้เคียงกับอุตสาหกรรมโรงแรมทั่วไป คือซื้อทุก ๆ 12-13 วัน

3. นโยบายการให้สินเชื่อและการชำระเงินเหมือนเดิมตลอด 4 ปี มีระยะเวลาการชำระหนี้โดยเฉลี่ย 36 วัน

6.1.2 อัตราส่วนแสดงสภาพเสี้ยง (Leverage Ratio)

1. อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

ก. โรงแรมบางแสนมีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นโดยเฉลี่ยปีงบประมาณ 2520-2523 เท่ากับ 0.34 ต่ำกว่าอุตสาหกรรมโรงแรมในกรุงเทพมหานครและพญา ซึ่งเท่ากับ 0.96 และ 6.39 แต่สูงกว่าโรงแรมเอราวัณที่เป็นรัฐวิสาหกิจด้วยกันซึ่งเท่ากับ 0.22 เท่านั้น (ตาราง 6.1.1)

ข. เมื่อเปรียบเทียบอัตราส่วนทั้ง 4 ปีของโรงแรมบางแสนแล้ว จะเห็นได้ว่า

อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้เจ้าของเริ่มสูงขึ้นทุก ๆ ปี คือปีงบประมาณ 2520 เท่ากับ 0.19 ปีงบประมาณ 2521 เท่ากับ 0.25 ปีงบประมาณ 2522 เท่ากับ 0.39 และปีงบประมาณ 2523 เท่ากับ 0.50 ทั้งนี้เนื่องจากโรงแรมบางแสนเริ่มมีนโยบายขลอการชำระหนี้ให้ต่ำลง เป็นผลให้มียอดค่าใช้จ่ายค้างจ่ายสูงเพิ่มขึ้นทุก ๆ ปี (ตาราง 6.1.2)

2. อัตราส่วนของผู้เจ้าของต่อสินทรัพย์ด้าเงินการ

ก. โรงแรมบางแสนมีอัตราส่วนของผู้เจ้าของต่อสินทรัพย์ด้าเงินการโดยเฉลี่ยปีงบประมาณ 2520-2523 เท่ากับ 0.75 สูงกว่าอุตสาหกรรมโรงแรมในกรุงเทพมหานครและพททยา ซึ่งเท่ากับ 0.51 และ 0.14 แต่ต่ำกว่าโรงแรมเอราวัณซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจด้วยกันซึ่งเท่ากับ 0.82

ข. เมื่อเปรียบเทียบอัตราส่วนทั้ง 4 ปีของโรงแรมบางแสน จะเห็นได้ว่าอัตราส่วนของผู้เจ้าของต่อสินทรัพย์ด้าเงินการของโรงแรมบางแสนเริ่มลดต่ำลงเรื่อย ๆ คือปีงบประมาณ 2520 เท่ากับ 0.84 ปีงบประมาณ 2521 เท่ากับ 0.80 ปีงบประมาณ 2522 เท่ากับ 0.72 และปีงบประมาณ 2523 เท่ากับ 0.67 ทั้งนี้เนื่องจากโรงแรมบางแสนเริ่มมีนโยบายขลอการชำระหนี้ให้ต่ำลง (ตาราง 6.1.2)

จากอัตราส่วนแสดงสภาพเสี่ยงทั้ง 2 อัตราส่วน พอสรุปได้ดังนี้

1. โรงแรมบางแสนเป็นรัฐวิสาหกิจซึ่งอยู่ภายใต้การด้าเนินงานของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ซึ่งปีงบประมาณ 2520-2523 ยังมีฐานะเป็นองคค์การ ไม่มีอำนาจในการกู้ยืมเงินมาลงทุน ฉะนั้นผู้บริหารจึงใช้นโยบายขลอการชำระหนี้แทนการกู้ยืมระยะสั้น ซึ่งในปีงบประมาณ 2523 นั้นปรากฏว่าโรงแรมบางแสนมีอัตราส่วนแสดงสภาพเสี่ยงสูงกว่าโรงแรมเอราวัณซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจด้วยกัน แต่ถึงอย่างไรก็ตามสภาพเสี่ยงของโรงแรมบางแสนก็ยังต่ำกว่าอุตสาหกรรมโรงแรมทั่วไป

2. ในปีงบประมาณ 2520-2521 โรงแรมบางแสนมีสภาพเสี่ยงน้อยมาก และมีสภาพคล่องสูง แต่ในปีงบประมาณ 2521-2522 ผู้บริหารมีนโยบายที่จะขลอ การชำระหนี้ให้ต่ำลง ทำให้สภาพเสี่ยงสูงขึ้นและสภาพคล่องลดลง

6.1.3 อัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการดำเนินงาน (Efficiency Ratio)

1. อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ดำเนินงาน

ก. โรงแรมบางแ่ฉ่นมีอัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ดำเนินงานโดยเฉลี่ย

ปีงบประมาณ 2520-2523 สูงมากคือ 1.01 เมื่อเปรียบเทียบกับอุตสาหกรรมโรงแรมในกรุงเทพมหานครและพหยา ซึ่งเท่ากับ 0.48 และ 0.30 แต่สูงกว่าโรงแรมเอราวัณซึ่งเท่ากับ 0.74 เล็กน้อย ทั้งนี้เนื่องจากสินทรัพย์ของโรงแรมบางแ่ฉ่นที่ใช้ดำเนินงานอยู่ได้ก่อสร้างมานานแล้วและได้ตัดค่าเสื่อมราคาไปจนเหลือราคาตามบัญชีเพียงเล็กน้อย คือปีงบประมาณ 2523 มีสินทรัพย์ถาวรเพียง 45% ของรายได้ทั้งสิ้นเท่านั้น และยังไม่มีการก่อสร้างเพิ่มเติมแต่อย่างใด จึงมีผลให้อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ดำเนินงานสูง นอกจากนี้แล้วยังแสดงให้เห็นว่าอาคารที่ใช้ดำเนินงานอยู่ในขณะนี้ กำมากแล้วควรมีการลงทุนปรับปรุงอาคารเหล่านี้บ้าง (ตาราง 6.1.1)

ข. เมื่อเปรียบเทียบ 4 ปี จะเห็นได้ว่าอัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ดำเนินงานใกล้เคียงกันโดยตลอด คือปีงบประมาณ 2520 เท่ากับ 0.88 ปีงบประมาณ 2521 เท่ากับ 1.01 ปีงบประมาณ 2522 เท่ากับ 1.07 และปีงบประมาณ 2523 เท่ากับ 1.06 แสดงให้เห็นว่าสินทรัพย์ดำเนินงานของโรงแรมบางแ่ฉ่นถูกใช้งานอย่างเต็มที่แล้ว คือมีอัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ดำเนินงานสูงกว่าอุตสาหกรรมทั้ง 4 ปี (ตาราง 6.1.2)

2. อัตราการหมุนเวียนของเงินทุน

ก. โรงแรมบางแ่ฉ่นมีอัตราการหมุนเวียนของเงินทุนโดยเฉลี่ยปีงบประมาณ 2520-2523 ใกล้เคียงกับอุตสาหกรรมโรงแรมที่กรุงเทพมหานคร คือ 0.63 และ 0.67 ต่ำกว่าโรงแรมเอราวัณซึ่งเท่ากับ 0.84 (ตาราง 6.1.1)

ข. เมื่อเปรียบเทียบ 4 ปี จะเห็นได้ว่าอัตราการหมุนเวียนของเงินทุนมีแนวโน้มสูงขึ้น ปีงบประมาณ 2523 สูงเกือบเป็น 2 เท่าของปีงบประมาณ 2520 คือ 0.80 และ 0.48 เมื่อคำนวณเงินทุนคงที่ย่อมแสดงว่ายอดขายแต่ละปีมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อย ๆ (ตาราง 6.1.2)

3. อัตราการหมุนเวียนของส่วนของเจ้าของ

ก. โรงแรมบางแ่ฉ่นมีอัตราการหมุนเวียนของส่วนของเจ้าของโดยเฉลี่ยปีงบประมาณ

2520-2523 สูงกว่าอุตสาหกรรมโรงแรมในกรุงเทพมหานครและโรงแรมเอราวัณ คือ 1.36 0.93 และ 0.90 เหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากโรงแรมบางแห่งมีผลขาดทุนจากการดำเนินงานมาตลอดถึงปีงบประมาณ 2521 จึงทำให้อัตราขาดทุนสะสมมากเมื่อหักออกจากส่วนของเงินทุนซึ่งคงที่ตลอดมา ทำให้ยอดคงเหลือของส่วนของเจ้าของเหลือน้อย เป็นผลทำให้อัตราการหมุนเวียนของส่วนของเจ้าของสูง

ข. เมื่อเปรียบเทียบ 4 ปี จะเห็นว่าอัตราการหมุนเวียนของส่วนของเจ้าของของโรงแรมบางแห่งสูงขึ้นเรื่อย ๆ (ตาราง 6.1.1 และ 6.1.2)

จากอัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการดำเนินงานทั้ง 3 อัตราส่วน สรุปได้ว่า

1. จากอัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ดำเนินงานที่สูงกว่าอุตสาหกรรมโรงแรมทั่วไปมากถึง 4 ปี แสดงว่าสินทรัพย์ดำเนินงานของโรงแรมบางแห่งถูกใช้งานอย่างเต็มที่แล้ว ควรจะมีการลงทุนปรับปรุงซ่อมแซมอาคารและสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ ได้แล้ว

2. จากอัตราการหมุนเวียนของเงินทุนและส่วนของเจ้าของ ที่เท่ากับหรือสูงกว่าอุตสาหกรรมโรงแรม สรุปได้ว่าควรจะมีการเพิ่มเงินทุนเพื่อไปปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพราะสมรรถภาพในการดำเนินงานของโรงแรมบางแห่งอยู่ในเกณฑ์ดีพอที่จะลงทุนปรับปรุงกิจการได้

3. อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ดำเนินงาน เงินทุน และส่วนของเจ้าของ ปีงบประมาณ 2522 และปีงบประมาณ 2523 สูงกว่าปีงบประมาณ 2520 และปีงบประมาณ 2521 มาก แสดงให้เห็นว่าสองปีหลัง มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานดีกว่าสองปีแรกมาก

6.1.4 อัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการหากำไร (Profitability Ratio)

1. อัตราส่วนกำไรขั้นต้นต่อค่าขาย

เนื่องจากปีงบประมาณ 2520-2522 โรงแรมบางแห่งคำนวณต้นทุนและกำไรขั้นต้นจากการขายอาหารและเครื่องดื่มไม่ถูกต้องตามหลักการบัญชี เนื่องจากมีการบันทึกเพียงต้นทุนอาหารสด เครื่องประกอบอาหาร และค่าเชื้อเพลิงเท่านั้น ไม่มีการบันทึกค่าแรงแผนกอาหารและเครื่องดื่ม และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ในแผนกอาหารและเครื่องดื่มด้วย จึงไม่สามารถเปรียบเทียบกำไรขั้นต้นต่อค่าขายของโรงแรมบางแห่งได้

2. อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อค่าขาย

อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อค่าขายโดยเฉลี่ย 4 ปี เท่ากับ 0.88 ปีงบประมาณ 2520 และปีงบประมาณ 2521 โรงแรมมีผลขาดทุนสุทธิต่อค่าขายเท่ากับ (8.84%) และ (4.45%) ส่วนปีงบประมาณ 2522 อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อค่าขายสูงที่สุดคือ 9.45% แต่ในปีงบประมาณ 2523 อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อค่าขายกลับลดลงอีกเหลือเพียง 2.74%

จากอัตราส่วนทั้ง 4 ปี จะเห็นได้ชัดว่าอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อค่าขายของโรงแรมบางแผนกแตกต่างกันมากในแต่ละปี

3. ผลตอบแทนของส่วนของผู้ถือหุ้น

ผลตอบแทนของส่วนของผู้ถือหุ้นโดยเฉลี่ย 4 ปี เท่ากับ 1.19% ปีงบประมาณ 2521 มีผลตอบแทนของส่วนของผู้ถือหุ้นต่ำสุด คือ (11.13%) ส่วนปีงบประมาณ 2522 มีผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นสูงที่สุดคือ 14.12% และลดต่ำลงอีกในปีงบประมาณ 2523 เหลือเพียง 4.34%

4. ผลตอบแทนของเงินทุน

ผลตอบแทนของเงินทุนโดยเฉลี่ย 4 ปี เท่ากับ 0.56% ปีงบประมาณ 2521 มีผลตอบแทนของเงินทุนต่ำสุดคือ (4.63%) ส่วนปีงบประมาณ 2522 มีผลตอบแทนของเงินทุนสูงที่สุดคือ 6.82% และลดต่ำลงอีกในปีงบประมาณ 2523 เหลือเพียง 2.19%

5. ผลตอบแทนของสินทรัพย์ดำเนินงาน

ผลตอบแทนของสินทรัพย์ดำเนินงานโดยเฉลี่ย 4 ปี เท่ากับ 0.89% ปีงบประมาณ 2521 มีผลตอบแทนของสินทรัพย์ดำเนินงานต่ำสุดคือ (8.91%) ส่วนปีงบประมาณ 2522 มีผลตอบแทนของสินทรัพย์ดำเนินงานสูงที่สุดคือ 10.14% และลดต่ำลงอีกในปีงบประมาณ 2523 เหลือเพียง 2.89%

จากอัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการหากำไรทั้ง 5 อัตราส่วน สรุปได้ว่า

1. ปีงบประมาณ 2521 มีสมรรถภาพในการหากำไรต่ำสุด และปีงบประมาณ

2523 มีสัมรรถภาพในการหาค่าไรสูงที่สุด

2. สัมรรถภาพในการหาค่าไรของโรงแรมบางแห่งไม่สม่ำเสมอและแตกต่างกันมากในแต่ละปี

หมายเหตุ : ไม่สามารถเปรียบเทียบสัมรรถภาพในการหาค่าไรของโรงแรมบางแห่งกับอุตสาหกรรมโรงแรมที่กรุงเทพมหานคร โรงแรมเอราวัณ และโรงแรมที่พญา 4 แห่ง ได้ เนื่องจากผู้มาใช้บริการต่างกันกล่าวคือ ผู้มาใช้บริการโรงแรมบางแห่งส่วนใหญ่เป็นผู้มีรายได้ปานกลางและรายได้ต่ำ ส่วนผู้ใช้บริการโรงแรมในกรุงเทพมหานคร พญา และโรงแรมเอราวัณเป็นชาวต่างประเทศและผู้มีรายได้สูงซึ่งโรงแรมสามารถตั้งอัตราราคาค่าหน่วยสินค้าและบริการได้ในอัตราสูงกว่าอัตราของโรงแรมบางแห่งหลายเท่าตัว



ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง 6.1.1

การเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงิน

	โรงแรม บางแสน ปีงบประมาณ 2520- 2523	อุตสาหกรรมโร- แกรมใน กรุงเทพฯ- มหานคร ปี 2520- 2522	โรงแรมที่ พิกาย 4 แห่ง ปี 2520- 2522	โรงแรม เอราวัณ ปี 2520- 2522
1. อัตราส่วนแสดงสภาพคล่อง				
1.1 อัตราส่วนหมุนเวียน	2.86	0.92	0.55	2.89
1.2 อัตราการหมุนเวียนของสินค้า- คงคลัง (รอบ)	23.22	29.70	16.32	8.31
1.3 ระยะเวลาการหมุนเวียนของสินค้า- คงคลัง (วัน)	15.71	12.29	22.36	43.92
1.4 ระยะเวลาการหมุนเวียนของลูกหนี้	36.11	59.78	56.84	41.92
2. อัตราส่วนแสดงสภาพเสีย				
2.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของเจ้าของ	0.34	0.96	6.39	0.22
2.2 อัตราส่วนของเจ้าของต่อสินทรัพย์- ดำเนินการ	0.75	0.51	0.14	0.82
3. อัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการ- ดำเนินงาน				
3.1 อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์- ดำเนินการ	1.01	0.48	0.30	0.74
3.2 อัตราการหมุนเวียนของเงินทุน	0.63	0.67	0.48	0.84
3.3 อัตราการหมุนเวียนของส่วนของ- เจ้าของ	1.36	0.93	2.14	0.90
4. อัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการหากำไร				
4.1 อัตราส่วนกำไรขั้นต้นต่อค่าขาย(%)	-	54.38 *	40.69 *	36.09 *
4.2 อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อค่าขาย(%)	0.88	11.96 *	(9.07) *	10.74 *
4.3 ผลตอบแทนของส่วนของเจ้าของ(%)	1.19	11.16 *	(19.39) *	9.70 *
4.4 ผลตอบแทนของเงินทุน(%)	0.56	8.03 *	(4.36) *	9.08 *
4.5 ผลตอบแทนของสินทรัพย์ดำเนินการ(%)	0.89	5.70 *	(2.76) *	7.97 *

* อัตราส่วนดังกล่าวไม่สามารถเปรียบเทียบกันได้ (ดูหมายเหตุหน้า 96)

ตาราง 6.1.2

อัตราส่วนทางการเงินปีงบประมาณ 2520-2523

	เฉลี่ย	2523	2522	2521	2520
1. อัตราส่วนแสดงสภาพคล่อง					
1.1 อัตราส่วนหมุนเวียน	2.86	2.24	2.65	4.69	3.89
1.2 อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์คงคลัง (รอบ)	23.22	26.87	28.32	19.52	17.76
1.3 ระยะเวลาการหมุนเวียนของสินทรัพย์คงคลัง (วัน)	15.71	13.58	12.89	18.69	20.55
1.4 ระยะเวลาการหมุนเวียนของลูกหนี้ (วัน)	36.11	43.21	28.16	37.13	36.06
2. อัตราส่วนแสดงสภาพเสถียร					
2.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	0.34	0.50	0.39	0.25	0.19
2.2 อัตราส่วนของผู้ถือหุ้นต่อสินทรัพย์ถาวร	0.75	0.67	0.72	0.80	0.84
3. อัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการดำเนินงาน					
3.1 อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร	1.01	1.06	1.07	1.01	0.88
3.2 อัตราการหมุนเวียนของเงินทุน	0.63	0.80	0.72	0.52	0.48
3.3 อัตราการหมุนเวียนของส่วนของผู้ถือหุ้น	1.36	1.58	1.49	1.26	1.05
4. อัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการหากำไร					
4.1 อัตราส่วนกำไรขั้นต้นต่อค่าใช้จ่าย (%)	-	-	-	-	-
4.2 อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อค่าใช้จ่าย (%)	0.88	2.74	9.45	(8.84)	(4.45)
4.3 ผลตอบแทนของส่วนของผู้ถือหุ้น (%)	1.19	4.34	14.12	(11.13)	(4.67)
4.4 ผลตอบแทนของเงินทุน (%)	0.56	2.19	6.82	(4.63)	(2.16)
4.5 ผลตอบแทนของสินทรัพย์ถาวร (%)	0.89	2.89	10.14	(8.91)	(3.93)

ตาราง 6.1.3

ตัวเลขแสดงที่มาของอัตราส่วนทางการเงินตามปีงบประมาณ 2520-2523

รายการ	เฉลี่ย		2523		2522		2521		2520	
	จำนวนเงิน	อัตราส่วน	จำนวนเงิน	อัตราส่วน	จำนวนเงิน	อัตราส่วน	จำนวนเงิน	อัตราส่วน	จำนวนเงิน	อัตราส่วน
1.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน										
<u>สินทรัพย์หมุนเวียน</u>	13,847,835		4,687,128		4,208,782		2,383,985		2,567,938	
<u>หนี้สินหมุนเวียน</u>	4,847,975	2.86	2,090,850	2.24	1,589,099	2.65	508,348	4.69	659,676	3.89
1.2 อัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงคลัง										
<u>ค่าขาย</u>	14,619,092		4,533,080		4,394,284		2,916,936		2,774,791	
<u>สินค้าคงคลัง</u>	629,450	23.22	168,717	26.87	155,141	28.32	149,389	19.52	156,202	17.76
1.3 ระยะเวลาการหมุนของสินค้าคงคลัง										
<u>สินค้าคงคลัง × 365</u>	629,450×365		168,717×365		155,141×365		149,389×365		156,202×365	
<u>ค่าขาย</u>	14,619,092	15.71	4,533,080	13.58	4,394,284	12.89	2,916,936	18.69	2,774,791	20.55
1.4 ระยะเวลาการหมุนของลูกหนี้										
<u>ลูกหนี้ × 365</u>	1,446,547×365		536,680×365		339,001×365		296,749×365		274,116×365	
<u>ค่าขาย</u>	14,619,091	36.11	4,533,080	43.21	4,394,284	28.16	2,916,936	37.13	2,774,791	36.06
2.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น										
<u>หนี้สินรวม</u>	10,737,252		4,275,181		3,214,183		1,758,809		1,489,078	
<u>ส่วนของผู้ถือหุ้น</u>	31,613,794	0.34	8,556,305	0.50	8,185,003	0.39	7,046,553	0.25	7,835,930	0.19
2.2 อัตราส่วนของผู้ถือหุ้นต่อสินทรัพย์- <u>ค่าเผื่อนการ</u>										
<u>ส่วนของผู้ถือหุ้น</u>	31,613,794		8,556,305		8,185,003		7,046,553		7,825,930	
<u>สินทรัพย์รวม</u>	42,351,046	0.75	12,831,486	0.67	11,399,187	0.72	9,805,363	0.80	9,315,008	0.84

ตาราง 6.1.3 (ต่อ)

รายการ	เฉลี่ย		2523		2522		2521		2520	
	จำนวนเงิน	อัตราส่วน	จำนวนเงิน	อัตราส่วน	จำนวนเงิน	อัตราส่วน	จำนวนเงิน	อัตราส่วน	จำนวนเงิน	อัตราส่วน
3.1 อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ดำเนินงาน										
<u>ค่าขายสุทธิ</u>	42,877,870		13,553,396	1.06	12,231,212	1.07	8,877,118	1.01	8,216,143	0.88
สินทรัพย์รวม	42,351,046	1.01	12,831,486	1.06	11,399,187	1.07	8,805,363	1.01	9,315,008	0.88
3.2 อัตราการหมุนเวียนของเงินทุน										
<u>ค่าขายสุทธิ</u>	42,877,870		13,553,396	0.80	12,231,212	0.72	8,877,118	0.52	8,216,143	.48
เงินทุน	67,829,366	0.63	16,957,341	0.80	16,957,341	0.72	16,957,341	0.52	16,957,341	.48
3.3 อัตราการหมุนเวียนของส่วนของผู้ถือหุ้น										
<u>ค่าขายสุทธิ</u>	42,877,870		13,553,396	1.58	12,231,212	1.49	8,877,118	1.26	8,216,143	1.05
ส่วนของผู้ถือหุ้น	31,613,794	1.36	8,556,305	1.58	8,185,003	1.49	7,046,553	1.26	7,825,930	1.05
4.1 อัตราส่วนกำไรขั้นต้นต่อค่าขาย (%)										
<u>กำไรขั้นต้น</u>	-		-		-		-		-	
<u>ค่าขายสุทธิ</u>	-		-		-		-		-	
4.2 อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อค่าขาย (%)										
<u>กำไรสุทธิก่อนหักภาษี</u>	377,210		371,301	2.74	1,156,183	9.45	(784,506)	(6.94)	(365,767)	(4.45)
<u>ค่าขายสุทธิ</u>	42,877,870	0.88	13,553,396	2.74	12,231,212	9.45	8,877,118	(6.94)	8,216,143	(4.45)
4.3 ผลตอบแทนของส่วนของผู้ถือหุ้น (%)										
<u>กำไรสุทธิก่อนหักภาษี</u>	377,210		371,301	4.34	1,156,183	14.12	(784,506)	(11.13)	(365,767)	(4.67)
<u>ส่วนของผู้ถือหุ้น</u>	31,613,794	1.19	8,556,305	4.34	8,185,003	14.12	7,046,553	(11.13)	7,825,930	(4.67)

ตาราง 6.1.3 (ต่อ)

รายการ	เฉลี่ย		2523		2522		2521		2520	
	จำนวนเงิน	อัตราส่วน	จำนวนเงิน	อัตราส่วน	จำนวนเงิน	อัตราส่วน	จำนวนเงิน	อัตราส่วน	จำนวนเงิน	อัตราส่วน
4.4 ผลตอบแทนของเงินลงทุน (%)										
<u>กำไรสุทธิก่อนหักภาษี</u>	<u>377,210</u>	0.56	<u>371,301</u>	2.19	<u>1,156,183</u>	6.82	<u>(784,506)</u>	(4.63)	<u>(365,767)</u>	(2.16)
<u>เงินลงทุน</u>	67,829,366		16,957,341		16,957,341		16,957,341		16,957,341	
4.5 ผลตอบแทนของสินทรัพย์ดำเนินงาน (%)										
<u>กำไรสุทธิก่อนหักภาษี</u>	<u>377,210</u>	0.89	<u>371,301</u>	2.89	<u>1,156,183</u>	10.14	<u>(784,506)</u>	(8.91)	<u>(365,767)</u>	(3.93)
<u>สินทรัพย์รวม</u>	42,351,046		12,831,486		11,399,187		8,805,363		9,315,008	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง 6.1.4

ตัวเลขที่ใช้ในการคำนวณอัตราส่วนทางการเงิน

ปีงบประมาณ	รวม	2523	2522	2521	2520
ค่าขายสุทธิ	42,877,870.35	13,553,396.03	-12,231,212.00	8,877,118.47	8,216,143.85
ค่าขายอาหาร เครื่องดื่ม บุหรี่ และสินค้าเบ็ดเตล็ด	14,619,092.81	4,533,080.39	4,394,284.01	2,916,936.59	2,774,791.82
กำไรสุทธิ	377,210.82	371,301.99	1,156,183.45	(784,506.65)	(365,767.97)
สินทรัพย์หมุนเวียน	13,847,835.04	4,687,128.56	4,208,782.90	2,383,985.01	2,567,938.57
สินทรัพย์รวม	42,351,046.25	12,831,486.85	11,399,187.35	8,805,363.11	9,315,008.94
สินค้าคงคลังปลายงวด	629,450.66	168,717.33	155,141.36	149,389.04	156,202.95
ลูกหนี้	1,446,547.71	536,680.72	339,001.06	296,749.03	274,116.90
หนี้สินหมุนเวียน	4,847,975.35	2,090,850.55	1,589,099.24	508,348.76	659,676.80
หนี้สินรวม	10,737,252.15	4,275,181.00	3,214,183.49	1,758,809.39	1,489,078.27
ทุน	67,829,366.28	16,957,341.57	16,957,341.57	16,957,341.57	16,957,341.57
ส่วนของเจ้าของ	31,613,794.10	8,556,305.85	8,185,003.86	7,046,553.72	7,825,930.67

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



ตาราง 6.1.5

สรุป

ประเภท	2520	2521	2522	2523
งบดำเนินงาน				
งบอุดหนุน				
งบอุดหนุนเงิน				
เงินอุดหนุน				
เงินอุดหนุน	35,705.45	155,399.36	266,786.55	122,920.05
เงินอุดหนุน	1,997,047.09	2,107,549.10	4,115,218.17	4,798,038.66
อุดหนุนการ	274,116.90	298,749.03	339,001.06	536,680.72
งบอุดหนุน	174,185.04	174,185.04	174,185.04	174,185.04
งบอุดหนุน	473,132.49	473,132.49	463,562.04	463,562.04
งบอุดหนุน	465,043.23	459,913.53	450,343.08	450,343.08
งบอุดหนุน	8,089.26	13,218.96	13,218.96	13,218.96
งบอุดหนุน	31,200.-	56,081.81	94,996.81	287,956.51
งบอุดหนุน	26.43	26.43	26.43	26.43
งบอุดหนุน	572,678.61	572,678.61	572,678.61	572,678.61
งบอุดหนุน	80,000.-	80,000.-	80,000.-	80,000.-
เงินอุดหนุน	13,052.-	13,052.-	13,052.-	13,052.-
งบอุดหนุน	17,921.64	39,907.57	14,920.01	1,500.32
งบอุดหนุน	159,202.95	149,399.04	155,141.36	168,717.33
งบอุดหนุน	259,728.32	166,257.50	186,115.23	295,244.96
งบอุดหนุน	11,561.86	6,321.25	6,897.-	7,557.50
งบอุดหนุน	46,751.31	-	-	-
งบอุดหนุน	46,751.31	-	-	-
รวมงบดำเนินงานเงิน		3,247,340.04	3,484,445.64	6,721,459.01
งบอุดหนุน				
งบอุดหนุน	452,360.10	452,360.10	452,360.10	452,360.10
งบอุดหนุน	3,526,922.89	3,092,845.15	2,644,929.51	2,509,869.26
งบอุดหนุน	604,095.51	537,382.74	537,823.23	800,564.74
งบอุดหนุน	18,552.39	9,483.39	9,100.54	9,004.21
งบอุดหนุน	1,349,121.46	1,057,220.73	1,615,764.84	1,852,027.45
งบอุดหนุน	119,615.53	171,525.36	455,341.98	506,202.08
รวมงบอุดหนุน		6,057,666.96	5,920,917.47	6,110,027.84
รวมงบดำเนินงาน		9,305,007.00	9,405,363.11	12,831,486.85

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง 6.1.5 (ต่อ)

ประเภท		2520		2521		2522		2523	
งบดำเนินงาน									
งบอุดหนุน									
งบอุดหนุนเงิน									
ค่าตอบแทน		85,220.-		80,185.-		19,685.-		19,685.-	
ค่าวัสดุคงคลัง		509,391.83		387,365.76		921,090.76		1,652,326.33	
ค่าบริการค่าจ้าง		4,975.-		6,420.21		25,673.96		27,917.70	
รายได้อื่นๆ		26,510.-		10,133.33		45,235.67		59,410.-	
เงินอุดหนุน		7,096.16		10,240.25		10,245.42		11,443.34	
เงินอุดหนุน								8,902.16	
เงินอุดหนุน		4,989.85		9,204.85		16,746.85		7,636.85	
เงินอุดหนุน		41,389.96		44,899.34		55,657.56		57,969.47	
เงินอุดหนุน						454,764.-		245,559.70	
รวมงบอุดหนุนเงิน			559,676.80		506,348.76		1,569,099.24		2,090,650.55
งบอุดหนุน									
เงินอุดหนุน			150,000.-		150,000.-		150,000.-		150,000.-
งบลงทุน									
เงินลงทุน		273,256.04		428,509.70		573,312.12		779,205.02	
เงินลงทุน		405,543.43	679,401.47	671,950.93	1,100,460.63	901,772.13	1,475,094.25	1,255,125.43	2,034,330.45
งบ									
งบ		8,259,628.47		8,259,628.47		8,259,628.47		8,259,628.47	
งบ		8,697,713.10		8,697,713.10		8,697,713.10		8,697,713.10	
งบ	(8,765,642.93)		(9,126,281.20)		(9,926,521.16)		(8,772,397.71)		(8,556,305.85)
งบ	(365,767.97)	(9,131,410.90)	(784,506.65)	(9,910,787.65)	7,046,553.72	1,156,163.45	371,301.99	(6,401,035.73)	12,831,456.85
รวมงบ		7,825,930.67		8,805,363.11		11,399,187.35			

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง 6.1.6

อัตราส่วนทางการเงินของอุตสาหกรรมโรงานในกรุงเทพมหานครโดยเฉลี่ยระหว่างปี พ.ศ. 2520-2522

หน่วย : พันบาท

	ยอดรวม	ค่าสินไหมทดแทน	สุทธิตราสาร	เงินสด	เงินฝาก	อสังหาริมทรัพย์	เครื่องมือ	โถงเงินเกิด	ราคา	โถงตราสาร	เงินสด	เงินฝาก	อสังหาริมทรัพย์	เครื่องมือ	
ค่าขายสุทธิ	3,108,928	223,307	536,627	66,789	77,344	116,597	126,434	610,233	52,135	342,323	129,398	208,360	271,253	212,626	135,492
กำไรสุทธิ	271,767	70,732	120,697	2,699	976	772	6,892	36,191	2,464	75,263	3,935	22,386	(7,590)	31,698	4,652
ทุน	4,630,628	520,941	778,072	82,636	26,758	169,925	29,496	901,677	35,323	1,314,841	11,513	246,620	315,886	154,813	41,927
สินทรัพย์รวม	6,518,701	676,612	964,001	139,120	69,319	196,109	48,377	1,210,630	111,499	1,715,134	94,171	280,995	716,599	236,650	57,225
หนี้สินรวม	3,168,047	254,321	186,706	99,899	67,022	71,181	41,437	871,149	76,174	554,222	90,697	50,332	610,290	196,667	17,930
ส่วนของผู้ถือหุ้น	3,332,538	424,291	777,293	39,219	2,297	124,926	6,940	339,679	35,323	1,160,909	5,374	230,663	106,308	39,982	39,334
	21,150,609	2,172,204	3,363,406	430,562	243,716	679,510	259,576	3,969,759	312,918	5,162,692	335,088	1,039,356	2,012,746	872,436	296,640
ต้นทุนสินค้าขาย	1,416,300	89,150	329,960	9,233	30,165	62,879	32,635	266,249	25,736	116,350	109,257	133,160	122,011	65,250	24,265
สินค้าคงคลังปลายปี	97,173	-	21,167	2,136	1,461	3,326	1,537	14,920	301	7,671	10,495	25,066	5,016	2,959	1,116
1.1 อัตราส่วนหมุนเวียน	0.95	0.60	1.90	0.25	0.31	1.81	0.82	0.54	0.07	1.33	0.72	2.89	0.09	0.89	1.12
1.2 อัตราการหมุนของสินค้าคงคลัง (ครั้ง/ปี)	29.70	-	25.35	31.26	52.91	35.05	82.24	40.90	132.70	44.62	12.33	8.31	54.07	71.84	121.32
1.3 ระยะเวลาการหมุนของสินค้าคงคลัง (วัน)	12.29	-	14.39	11.67	6.90	10.41	4.44	8.92	2.75	8.18	29.60	43.92	6.75	5.08	5.00
1.4 ระยะเวลาการหมุนของลูกหนี้ (วัน)	55.51	78.00	27.96	45.93	47.59	34.16	35.63	36.16	-	226.56	104.46	41.92	37.87	26.59	34.34
2.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	0.96	0.60	0.24	2.55	29.18	0.57	5.97	2.56	2.15	0.48	16.88	0.22	5.74	4.92	0.45
2.2 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นโดยค่าเงินบาท	0.51	0.62	0.81	0.28	0.03	0.64	0.14	0.28	0.32	0.68	0.06	0.82	0.15	0.17	0.69

ตาราง 6.1.6 (ต่อ)

	มูลค่ารวม	ปริมาณเงินตรา	มูลค่าตลาด	ราคา	ปริมาณ	มูลค่ารวม	มูลค่ารวม	ราคา	ปริมาณรวม	มูลค่ารวม	มูลค่ารวม	มูลค่ารวม	มูลค่ารวม	มูลค่ารวม	มูลค่ารวม
3.1 อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ดำเนินงาน	1.48	0.33	0.56	0.48	1.12	0.59	2.61	0.50	0.47	0.20	1.37	0.74	0.38	0.90	2.36
3.2 อัตราการหมุนเวียนของเงินทุน	0.67	0.43	0.69	0.81	2.89	0.69	4.29	0.66	1.48	0.26	11.24	0.84	0.86	1.37	3.23
3.3 อัตราการหมุนเวียนของส่วนจ่ายค่าของ	0.93	0.53	0.69	1.70	33.67	0.93	18.22	1.60	1.48	0.29	24.08	0.90	2.55	5.32	3.44
4.1 อัตราส่วนกำไรขั้นต้นต่อค่าขาย (%)	54.38	60.07	38.51	86.17	61.00	46.07	74.18	56.04	50.64	66.01	15.56	36.09	55.02	69.21	82.09
4.2 อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อค่าขาย (%)	11.96	31.67	22.49	4.04	1.26	0.66	5.45	5.93	4.73	21.99	3.04	10.74	(2.80)	14.91	3.43
4.3 มรดกส่วนจ่ายค่าของส่วนจ่ายค่าของ (%)	11.16	16.67	15.53	6.88	42.49	0.62	99.31	10.65	6.98	6.48	73.22	9.70	(7.14)	79.26	11.83
4.4 มรดกส่วนจ่ายค่าเงินทุน (%)	8.03	42.87	15.51	3.26	3.65	0.45	23.37	4.01	6.98	5.72	34.18	9.08	(2.40)	20.47	11.09
4.5 มรดกส่วนจ่ายค่าสินทรัพย์ดำเนินงาน (%)	5.70	10.42	12.52	1.94	1.41	0.39	14.25	2.99	2.21	4.39	4.18	7.97	(1.06)	13.39	6.12

หมายเหตุ: การคำนวณอัตราส่วนรวมของแต่ละโรงแรมและอุตสาหกรรมใช้วิธีเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักตามมูลค่า (value-weighted average) แต่สำหรับอัตราส่วนทุนหมุนเวียนและระยะเวลาการหมุนเวียนใช้วิธีเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักแบบสัมมูลย์ (equal-weighted average)

* Research Division, Pan Siam Communication Co., Ltd. 'Million Baht Business Information Thailand '80-'82'

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง 6.1.7

อัตราส่วนทางการเงินของโรงพยาบาล 4 แห่ง โดยเฉลี่ยระหว่างปี พ.ศ. 2520-2523 *

หน่วย : ล้านบาท

	ยอดรวม	พยาบาลรพ.นำ	ออสิตเดย์อินน์	รอยัลคิลฟ	สยามเบย์ฮอว์
ค่าขายวัสดุ	480,730	121,459	105,968	202,287	51,016
กำไรสุทธิ	(43,628)	16,646	(60,118)	15,451	(15,607)
ทุน	999,854	40,645	286,591	431,137	241,481
สินทรัพย์รวม	1,579,000	309,335	456,616	553,285	259,764
หนี้สินรวม	1,437,672	273,269	390,740	538,282	235,381
จำนวนของเจ้าของ	225,023	36,063	65,876	15,001	108,083
	4,678,651	797,417	1,245,673	1,755,443	880,118
ต้นทุนของสินค้าและบริการ	265,108	20,945	90,302	146,355	27,504
สินค้าคงคลังปลายปี	29,452	4,412	7,141	9,939	7,960

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง 6.1.7 (ต่อ)

	ยอดรวม	ห้าบาทแรก	ธอสิตเดย์อินน์	รวมอสังหาริมทรัพย์	ล้านบาท
1.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	0.55	0.056	0.32	0.55	1.25
1.2 อัตราการหมุนของสินค้าคงคลัง (ครั้ง/ปี)	16.32	27.53	14.84	20.35	6.41
1.3 ระยะเวลาการหมุนของสินค้าคงคลัง (วัน)	22.36	13.25	24.59	17.93	56.94
1.4 ระยะเวลาการหมุนของลูกหนี้ (วัน)	56.84	40.27	59.97	56.64	70.46
2.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	6.39	7.58	5.93	35.88	2.18
2.2 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นตามเงินการ	0.14	0.12	0.14	0.03	0.42
3.1 อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ตามเงินการ	0.30	0.39	0.23	0.36	0.19
3.2 อัตราส่วนการหมุนเวียนของเงินทุน	0.48	2.99	0.37	0.47	0.21
3.3 อัตราส่วนการหมุนเวียนของส่วนของผู้ถือหุ้น	2.14	3.37	1.61	13.48	0.47
4.1 อัตราส่วนกำไรขั้นต้นต่อค่าขาย (%)	40.69	82.76	14.78	27.65	46.08
4.2 อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อค่าขาย (%)	(9.07)	13.70	(56.73)	7.63	(30.59)
4.3 ผลตอบแทนของส่วนของผู้ถือหุ้น (%)	(19.39)	46.15	(91.26)	103.00	(14.44)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง 6.1.7 (ต่อ)

	ยอดรวม	พหุมากรีน่า	ฮอสิเคย์อินน์	รอยัลคัลฟ	สยามเบย์ชอร์
4.4 ผลตอบแทนของเงินทุน (%)	(4.36)	40.95	(20.98)	3.58	(6.46)
4.5 ผลตอบแทนของสินทรัพย์ดำเนินงาน (%)	(2.76)	5.38	(13.16)	2.79	(6.00)

หมายเหตุ : การคำนวณอัตราส่วนรวมของแต่ละโรงแรมและรวมทั้ง 4 โรงแรม ใช้วิธีถ่วงน้ำหนักตามมูลค่า (value-weighted average) แต่สำหรับอัตราส่วนทุนหมุนเวียน และระยะเวลาการหมุนของลูกหนี้ใช้วิธีเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักแบบสมมูลย์ (equal-weighted average)

* Research Division, Pan Sian Communication Co., Ltd. 'Million Baht Business Information Thailand 80-81'

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

6.2 การวิเคราะห์จุดคุ้มทุน (Break-Even Point Analysis)

การวิเคราะห์จุดคุ้มทุนของอุตสาหกรรมโรงแรม คือ การวิเคราะห์อัตราการใช้ห้องพัก ณ จุดคุ้มทุนซึ่งเป็นจุดที่โรงแรมมีกำไรแปรได้เท่ากับต้นทุนคงที่ทั้งหมด

6.2.1 ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของอัตราการใช้ห้องพัก ณ จุดคุ้มทุน (ตาราง 6.2.13)

การเปลี่ยนแปลงของอัตราการใช้ห้องพัก ณ จุดคุ้มทุนเป็นผลจากปัจจัย 5 อย่างคือ

1. อัตราส่วนของรายได้ค่าเช่าห้องพักต่อรายได้ทั้งหมด ในขณะที่ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ อัตราส่วนของรายได้ค่าเช่าห้องพักต่อรายได้ทั้งหมดลดลง จะมีผลให้รายได้ ณ จุดคุ้มทุนลดลง และอัตราการใช้ห้องพัก ณ จุดคุ้มทุนจะลดลงด้วย (อัตราการใช้ห้องพัก ณ จุดคุ้มทุนจะแปรผันตามอัตราส่วนตัวนี้)
2. ต้นทุนคงที่ ในขณะที่ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ ต้นทุนคงที่ลดลง จะมีผลให้รายได้ ณ จุดคุ้มทุนลดลง และอัตราการใช้ห้องพัก ณ จุดคุ้มทุนลดลงด้วย (อัตราการใช้ห้องพัก ณ จุดคุ้มทุนจะแปรผันตามต้นทุนคงที่)
3. อัตรากำไรแปรได้ ในขณะที่ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ อัตรากำไรแปรได้ลดลงจะมีผลให้รายได้ ณ จุดคุ้มทุนสูงขึ้น และอัตราการใช้ห้องพัก ณ จุดคุ้มทุนจะสูงขึ้นตามด้วย (อัตราการใช้ห้องพัก ณ จุดคุ้มทุนจะแปรผกผันกับอัตรากำไรแปรได้)
4. จำนวนห้องพักที่ให้เข้าได้ ในขณะที่ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ จำนวนห้องพักที่ให้เข้าได้ลดลง จะมีผลให้อัตราการใช้ห้องพัก ณ จุดคุ้มทุนสูงขึ้น (อัตราการใช้ห้องพัก ณ จุดคุ้มทุนจะแปรผกผันกับจำนวนห้องพักที่ให้เข้าได้)
5. ราคาค่าที่พักโดยเฉลี่ย ในขณะที่ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ ราคาค่าที่พักโดยเฉลี่ยต่ำลง จะมีผลให้อัตราการใช้ห้องพัก ณ จุดคุ้มทุนสูงขึ้น (อัตราการใช้ห้องพัก ณ จุดคุ้มทุนจะแปรผกผันกับราคาค่าที่พักโดยเฉลี่ย)

6.2.2 อัตราการใช้ห้องพัก ณ จุดคุ้มทุนของโรงแรมบางแห่ง

จากตารางแสดงการคำนวณหาจุดคุ้มทุนของโรงแรมบางแห่งปีงบประมาณ 2520-2523 (ตาราง 6.2.5-6.2.12) และตารางการเปรียบเทียบตัวเลขที่ใช้ในการคำนวณหาจุดคุ้มทุน

(ตาราง 6.2.3) ปรากฏว่า

1. บัณฑิตที่มีการเปลี่ยนแปลงมากและเป็นผลจากการดำเนินงาน คือ

ต้นทุนคงที่

ปีงบประมาณ 2520 ต้นทุนคงที่เท่ากับ 6,189,807.78 บาท.

▪	2521	▪	▪	7,229,442.19	▪	เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2520	16.79%
▪	2522	▪	▪	7,132,574.86	▪	ลดลงจากปีงบประมาณ 2521	1.34%
▪	2523	▪	▪	9,086,855.50	▪	เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2522	27.40%

ต้นทุนคงที่ปีงบประมาณ 2521 และ 2523 สูงขึ้นมาก แต่ปีงบประมาณ 2522

ต้นทุนคงที่ก็กลับลดลง

อัตรากำไรแปรได้ (Contribution Margin)

ปีงบประมาณ 2520 อัตรากำไรแปรได้ 70.44%

▪	2521	▪	▪	72.30%	เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2520	2.64%
▪	2522	▪	▪	67.63%	ลดลงจากปีงบประมาณ 2521	6.46%
▪	2523	▪	▪	68.09%	เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2522	0.68%

การควบคุมรายจ่ายแปรได้ซึ่งตัวสำคัญคือต้นทุนอาหารและเครื่องดื่มของ

ปีงบประมาณ 2522 ไม่ดีพอ เป็นผลให้อัตรากำไรแปรได้ปีงบประมาณ 2522 ลดลงมาก

จำนวนห้องที่ให้เช่าได้

ปีงบประมาณ 2520 จำนวนห้องที่ให้เช่าได้ 167 ห้อง

▪	2521	▪	▪	167	▪	เท่ากับปีงบประมาณ 2520	
▪	2522	▪	▪	161	▪	ลดลงจากปีงบประมาณ 2521	3.59%
▪	2523	▪	▪	158	▪	ลดลงจากปีงบประมาณ 2522	1.86%

การลดลงของจำนวนห้องพักในปีงบประมาณ 2522 และ 2523 คือ

การใช้บังกาล็อกที่พิกให้กับพนักงานของสถาบันฝึกอบรมวิชาการโรงแรมและท่องเที่ยว ทำให้โรงแรม

บางแสนขาดรายได้จากการให้เข้าพักจำนวนดังกล่าวไป

ราคาที่พักโดยเฉลี่ย

ปีงบประมาณ	2520	ราคาที่พักโดยเฉลี่ย	238.56	บาท			
"	2521	"	"	271.64	"	เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2520	13.87%
"	2522	"	"	289.58	"	"	6.60%
"	2523	"	"	325.35	"	"	12.35%

ปีงบประมาณ 2521 และปีงบประมาณ 2523 มีการปรับราคาที่พักในอัตรา

ที่ใกล้เคียงกันคือประมาณ 12-13% เนื่องจากปีงบประมาณ 2521 และปีงบประมาณ 2523 ราคาน้ำมัน
สูงขึ้นมากจึง ทำให้ราคาสินค้าและบริการต่าง ๆ มีการปรับราคาให้สูงขึ้นตาม

2. อัตราการเข้าพัก ณ จุดเล่นมอทุนของโรงแรมบางแสน

ปีงบประมาณ	2520	อัตราการเข้าพัก ณ จุดเล่นมอทุนเท่ากับ	31.32%
"	2521	"	31.53%เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2520 0.67%
"	2522	"	31.23%ลดลงจากปีงบประมาณ 2521 0.95%
"	2523	"	35.33%เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2522 4.10%

ถ้าปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงอัตราการเข้าพัก ณ จุดเล่นมอทุนเปลี่ยนแปลง

ขึ้นและลงเท่ากัน อัตราการเข้าพัก ณ จุดเล่นมอทุนย่อมไม่เปลี่ยนแปลง ปีงบประมาณ 2521 และ
2523 อัตราการเข้าพัก ณ จุดเล่นมอทุนเพิ่มขึ้น แสดงว่าการเพิ่มขึ้นของต้นทุนคงที่ และการลดลงของ
จำนวนห้องพักมากกว่าการเพิ่มขึ้นของอัตราค่าโง่แปรได้ และการเพิ่มขึ้นของราคาที่พักโดยเฉลี่ย

6.2:3 สรุปการวิเคราะห์อัตราการเข้าพัก ณ จุดเล่นมอทุน (ตาราง 6.2.3)

ปีงบประมาณ 2521 ต้นทุนคงที่สูงขึ้นกว่าปีงบประมาณ 2520 มาก แต่ในขณะเดียวกัน
อัตราค่าโง่แปรได้และราคาค่าที่พักโดยเฉลี่ยก็สูงขึ้นตามในอัตราที่ใกล้เคียงกัน เป็นผลให้อัตราส่วน
การเข้าพัก ณ จุดเล่นมอทุนมีการเปลี่ยนแปลงสูงขึ้นกว่าปีงบประมาณ 2520 เพียงเล็กน้อยคือ 0.67%

แสดงว่าฝ่ายบริหารสามารถปรับปรุงราคาที่พักโดยเฉลี่ยได้ทันกับการเพิ่มขึ้นของค่า

ใช้ค่ายคงที่ของกิจการ

ปีงบประมาณ 2522 อัตราส่วนของรายได้อื่นๆ เข้าห้องพักต่อรายได้อื่นๆ ทั้งหมดลดลง ต้นทุนคงที่ลดลง และราคาที่พักโดยเฉลี่ยสูงขึ้นจากปีงบประมาณ 2521 ซึ่งเป็นผลดีต่อโรงแรม แต่ในขณะเดียวกันอัตราค่าโรแปรได้ และจำนวนห้องพักที่ให้เข้าได้ลดลงในอัตราที่ใกล้เคียงกัน เป็นผลให้ อัตราการเข้าพัก ณ จุดเล่มอทุนมีการเปลี่ยนแปลงลดลงกว่าปีงบประมาณ 2521 เพียงเล็กน้อยเช่นกัน คือ 0.95%

แสดงให้เห็นว่าปีงบประมาณ 2522 มีการควบคุมต้นทุนคงที่ดี การควบคุมต้นทุน แปรได้ซึ่งได้แก่ ต้นทุนอาหารและเครื่องดื่มไม่ดีเท่าที่ควร เพราะอัตราค่าโรแปรได้ลดลง แต่ทั้งนี้ อาจลดลงเนื่องจากราคาอาหารและเครื่องดื่มสูงขึ้น แต่การปรับราคาอาหารและเครื่องดื่มไม่ทันการ เพิ่มขึ้นของต้นทุนก็ได้

ปีงบประมาณ 2523 ต้นทุนคงที่สูงขึ้นมาก และจำนวนห้องพักที่ให้เข้าได้ลดลง ในขณะที่ เดียวกันก็มีการปรับปรุงราคาที่พักให้สูงขึ้นตาม แต่การเพิ่มขึ้นของราคาไม่เท่ากับการเพิ่มขึ้นของต้นทุน คงที่ เป็นผลให้อัตราการเข้าพัก ณ จุดเล่มอทุนสูงขึ้นกว่าปีงบประมาณ 2522 ถึง 13.13%

จากการวิเคราะห์ข้างต้นพอจะสรุปได้ว่า การรักษาอัตราการเข้าพัก ณ จุดเล่มอทุน ให้คงที่อยู่เสมอ ไม่สูงขึ้นเรื่อย ๆ ทำได้โดยการควบคุมต้นทุนคงที่ไม่ให้สูงขึ้นมาก และในขณะเดียวกันก็ต้องพยายามรักษาระดับอัตราค่าโรแปรได้ และปรับปรุงราคาที่พักให้สูงขึ้นใกล้เคียงกับการเพิ่มขึ้นของต้นทุนคงที่อยู่เสมอ

6.2.4 อัตราการเข้าพักของโรงแรมบางแห่ง

จากบันทึกเกี่ยวกับอัตราการเข้าพักบนโรงแรมและบังกาโลของโรงแรมบางแห่ง ปีงบประมาณ 2520-2523 ปรากฏว่า

ปีงบประมาณ 2520 มีอัตราการเข้าพักบนโรงแรมและบังกาโลเท่ากับ 35.87%

ปีงบประมาณ 2521 มีอัตราการเข้าพักบนโรงแรมและบังกาโลเท่ากับ 39.25%

เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2520 9.24%

ปีงบประมาณ 2522 มีอัตราการเข้าพักบนโรงแรมและบังกาโลเท่ากับ 52.14%

เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2521 32.84%

ปีงบประมาณ 2523 มีอัตราการเข้าพักบนโรงแรมและบังกาโลเท่ากับ 53.24%

เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2522 2.11%

ถ้าปัจจัยต่าง ๆ คงที่เหมือนเดิม และมีอัตราการเข้าพักตามที่โรงแรมบางแห่ง

บันทึกไว้ โรงแรมบางแห่งจะมีผลกำไรดังนี้ (ตาราง 6.2.2)

ปีงบประมาณ 2520	จะมีกำไรเท่ากับ	564,047.69 บาท	ตามงบการเงินขาดทุน	365,767.97 บาท
" 2521	"	1,061,258.15 "	"	784,506.65 "
" 2522	"	2,718,205.34 "	"	1,156,183.45 "
" 2523	"	3,461,591.61 "	"	371,301.99 "

เหตุที่ผลการดำเนินงานของโรงแรมออกมาต่ำกว่าที่ควรจะเป็นตามการวิเคราะห์

อัตราการเข้าพัก ณ จุดเล่มมอทุนนั้นเกิดจากราคาค่าที่พักโดยเฉลี่ยผิดจากความเป็นจริงเป็นประการ

สำคัญ จากตาราง 6.2.1 เมื่อจำนวนห้องพักที่มีให้เข้าพักเต็ม และอัตราการเข้าพักเป็นไปตาม

ที่โรงแรมบางแห่งบันทึกไว้ จำนวนห้องพักที่มีผู้เข้าพักในแต่ละปีจะเป็นดังนี้ (ตาราง 6.2.1)

ปีงบประมาณ 2520 จำนวนห้องพักที่ให้เข้าพักตลอดปีเท่ากับ 21,864 ห้อง รายได้
ค่าเข้าพักตามงบการเงิน 4,285,939.44 บาท เพราะฉะนั้น
ราคาที่พักโดยเฉลี่ยที่เกิดขึ้นจริงเท่ากับ 196.02 บาท แต่
ราคาที่พักโดยวิธีถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักตามมูลค่าเท่ากับ 238.56
บาท เพราะฉะนั้นราคาที่พักที่เก็บได้จริงเท่ากับ 82.16% ของ
ราคาที่พักถ่วงเฉลี่ย

ปีงบประมาณ 2521 จำนวนห้องที่ให้เข้าพักตลอดปีเท่ากับ 23,924 ห้อง รายได้
ค่าเช่าที่พักรวมงบการเงิน 4,653,425.20 บาท เพราะ
ฉะนั้นราคาที่พักโดยเฉลี่ยที่เกิดขึ้นจริงเท่ากับ 194.50 บาท
แต่ราคาที่พักโดยวิธีถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 271.64 บาท
เพราะฉะนั้นราคาที่พักที่เก็บได้จริงเท่ากับ 71.60% ของราคา
ที่พักถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก

ปีงบประมาณ 2522 จำนวนห้องที่ให้เข้าพักตลอดปีเท่ากับ 30,640 ห้อง รายได้
ค่าเช่าที่พักรวมงบการเงิน 6,179,494.00 บาท เพราะ
ฉะนั้นราคาที่พักโดยเฉลี่ยที่เกิดขึ้นจริงเท่ากับ 201.68 บาท
แต่ราคาที่พักโดยวิธีถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 289.58 บาท
เพราะฉะนั้นราคาที่พักที่เก็บได้จริงเท่ากับ 69.64% ของราคา
ที่พักถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก

ปีงบประมาณ 2523 จำนวนห้องที่ให้เข้าพักตลอดปีเท่ากับ 30,703 ห้อง รายได้
ค่าเช่าที่พักรวมงบการเงิน 6,899,190.98 บาท เพราะ
ฉะนั้นราคาที่พักโดยเฉลี่ยที่เกิดขึ้นจริงเท่ากับ 224.70 บาท
แต่ราคาที่พักโดยวิธีถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 325.35 บาท
เพราะฉะนั้นราคาที่พักที่เก็บได้จริงเท่ากับ 69.06% ของราคา
ที่พักถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก

เหตุที่โรงแรมบางแห่งเก็บค่าที่พักได้จริงต่ำกว่าราคาที่พักที่กำหนดไว้ เนื่องจาก

1. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยมีนโยบายที่จะงดและลดค่าที่พักให้แก่บุคคล

บางประเภทดังนี้

- ก. งดเก็บค่าเช่าที่พักแก่บุคคลต่อไปนี้เพื่อให้โอกาสตรวจสอบประสิทธิภาพ

ในการดำเนินงาน ตลอดจนตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานในการบริหารของโรงแรมบางแห่ง

- คณะกรรมการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

- คณะกรรมการอำนวยการสำนักงานตากอากาศ
- ที่ปรึกษาสำนักงานตากอากาศ

ย. ลดค่าที่พัก 80% ให้แก่พนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เพื่อเป็นสวัสดิการให้แก่พนักงาน

ค. ลดค่าที่พัก 90% ให้แก่สื่อมวลชน เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์และโฆษณาสำนักงานตากอากาศ

2. ปีงบประมาณ 2520 และปีงบประมาณ 2521 ราคาที่พักที่เก็บได้จริงสูงกว่าปีงบประมาณ 2522 และปีงบประมาณ 2523 เนื่องจากปีงบประมาณ 2522 และปีงบประมาณ 2523 มีนโยบายการขายโดยรับกลุ่มจัดประชุมสัมมนา และให้ส่วนลดค่าเข้าที่พักตามอัตราที่ทางราชการกำหนดหรือให้ส่วนลดตามอัตราที่บริษัท ห้างร้านต้องการ

3. เหตุผลที่เก็บราคาค่าที่เข้าที่พักได้จริงต่ำกว่าราคาค่าเข้าที่พักโดยเฉลี่ยอีกอย่างหนึ่งก็คือ Sale Mix ของการให้เข้าที่พักต่างจากเกณฑ์ที่ใช้เฉลี่ย คือ มีการให้เข้าห้องพักในราคาต่ำมากกว่าห้องพักราคาสูง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง 6.2.1

แสดงราคาที่พักที่เก็บได้จริง

ปีงบประมาณ	2523	2522	2521	2520
จำนวนห้องที่ให้เช่าได้ใน 1 วัน	158	161	167	167
จำนวนห้องที่ให้เช่าได้ใน 1 ปี	57,670	58,765	60,955	60,955
อัตราการเข้าพักจากการบันทึก- ของโรงแรม	53.24%	52.14%	39.25%	35.87%
จำนวนห้องที่มีผู้เข้าพักตลอดปี	30,703	30,640	23,924	21,864
รายได้ค่าเช่าที่พักตลอดปี	6,899,190.98	6,179,494.-	4,653,425.20	4,285,939.44
ราคาค่าที่พักโดยเฉลี่ย (เกิดขึ้นจริง)	224.70	201.68	194.50	196.02
ราคาที่พักโดยเฉลี่ย (ตามวิธีการตัวเฉลี่ย)	325.35	289.58	271.64	238.56
ราคาที่พักที่เก็บได้จริงเพียง	69.06%	69.64%	71.60%	82.16%

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง 6.2.2

ตารางแสดงกำไรสุทธิที่จะเกิดขึ้นถ้าราคาค่าที่พักที่เก็บได้จริงเท่ากับราคาที่พักโดยเฉลี่ย

ปีงบประมาณ	2523	2522	2521	2520
อัตราการเข้าพักจากการบินที่กของโรงแรม	53.24%	52.14%	39.25%	35.87%
จำนวนห้องที่ให้เข้าพักใน 1 วัน	158	161	167	167
จำนวนห้องที่มีผู้เข้าพักใน 1 วัน	84.12	83.94	65.55	59.90
ราคาที่พักโดยเฉลี่ย	325.35	289.58	271.64	238.56
รายได้จากการเข้าพักใน 1 วัน	27,368.44	24,307.34	17,806.00	14,289.74
รายได้จากการเข้าพักโดยเฉลี่ยทั้งปี (365 วัน)	9,989,480.60	8,872,179.10	6,499,190.00	5,215,755.10
รายได้จากการขายอาหารและเครื่องดื่ม	4,533,080.39	4,394,284.01	2,916,936.59	2,774,791.82
รายได้อื่น ๆ	2,457,899.90	1,682,954.23	1,343,157.75	1,207,781.72
รวมรายได้ทั้งสิ้น	16,980,460.89	14,949,417.34	10,759,284.34	9,198,328.64
หัก ต้นทุนแปรได้	4,432,013.78	3,967,973.93	2,468,584.00	2,444,473.17
กำไรแปรได้	12,548,447.11	10,981,443.41	8,290,700.34	6,753,855.47
หัก ต้นทุนคงที่	9,086,855.50	8,263,238.07	7,229,442.19	6,189,807.78
กำไรสุทธิ	3,461,591.61	2,718,205.34	1,061,258.15	564,047.69

ตาราง 6.2.3

การเปรียบเทียบตัวเลขที่ใช้ในการหาค่ามวลหาจุดเสมอทุน

ปีงบประมาณ	การเปลี่ยนแปลง	2522-2523	2521-2522	2520-2521
อัตราส่วนของรายได้- ค่าเช่าห้องพักต่อ- รายได้ทั้งสิ้น	แปรผันตาม	-1.49%	-3.43%	+ 0.73%
ต้นทุนคงที่	แปรผันตาม	+27.40%	-1.34%	+16.79%
อัตรากำไรแปรได้	แปรผกผัน	+ 0.68%	-6.46%	+ 2.64%
รายได้ ณ จุดเสมอทุน	แปรผันตาม	+26.54%	+5.47%	+13.79%
รายได้ค่าเช่าที่พัก - ณ จุดเสมอทุน (วันละ)	แปรผันตาม	+24.66%	+1.86%	+14.62%
จำนวนห้องที่ให้เข้าได้	แปรผกผัน	- 1.86%	-3.59%	0
ราคาที่พักโดยเฉลี่ย	แปรผกผัน	+12.35%	+6.60%	+13.87%
อัตราการใช้ห้องพัก ณ จุดเสมอทุน		+ 4.10%	-0.95%	+ 0.67%

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง 6.2. 4

สรุปตัวเลขที่ใช้ในการคำนวณหาจุดคุ้มทุน

ปีงบประมาณ	2523	2522	2521	2520
อัตราส่วนของรายได้ค่าเช่า- ห้องพักต่อรายได้ทั้งสิ้น	49.67%	50.42%	52.21%	51.83%
ต้นทุนคงที่	9,086,855.50	7,132,574.86	7,229,442.19	6,189,807.78
อัตรากำไรแปรได้	68.09%	67.63%	72.30%	70.44%
รายได้ ณ จุดคุ้มทุน	13,345,359.81	10,546,465.85	9,999,228.48	8,787,347.78
รายได้ค่าเช่าที่พัก ณ จุด- คุ้มทุน (วินละ)	18,160.66	14,568.57	14,303.00	12,478.03
จำนวนห้องที่ให้เช่าได้	158	161	167	167
ราคาค่าที่พักโดยเฉลี่ย	325.35	289.58	271.64	238.56
อัตราการใช้ห้องพัก ณ จุด- คุ้มทุน	35.33%	31.23%	31.53%	31.32%

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง 6.2.5

อัตราการเข้าพัก ณ จุดเชื่อมต่อทางบกประมาณ 2523

	รายได้ค่าเช่า ห้องพัก	รายได้จากการขาย อาหารและเครื่องดื่ม	รายได้อื่น ๆ	รวม
เปอร์เซ็นต์ของรายรับ	49.67	32.63	17.70	100.00
จำนวนเงิน	6,899,190.98	4,533,080.39	2,457,899.90	13,890,171.27
ต้นทุนแปรได้	1,407,648.44	2,911,485.16	112,880.18	4,432,013.78
กำไรแปรได้	5,491,542.54	1,621,595.23	2,345,019.72	9,458,157.49
ต้นทุนคงที่				9,086,855.50
∴ รายได้ที่จุดเชื่อมต่อ	=	<u>ต้นทุนคงที่</u>		บาท
	=	<u>เปอร์เซ็นต์ของกำไรแปรได้</u>		
	=	9,086,855.50		บาท
	=	.6809		
	=	13,345,359.81		บาท
∴ รายได้ที่จุดเชื่อมต่อเป็นรายได้ค่าเช่าห้องพัก 49.67%	=	6,628,640.22		บาท
∴ จะต้องได้ค่าเช่าห้องพักวันละ ณ จุดเชื่อมต่อ	=	6,628,640.22 ÷ 365		บาท
	=	18,160.66		บาท
ถ้าอัตราค่าเช่าห้องเฉลี่ยวันละ	=	325.35		บาท
จะต้องขายห้องพักให้ได้วันละ	=	18,160.66 ÷ 325.35		ห้อง
	=	55.82		ห้อง
จะคิดเป็นอัตราการเข้าพัก	=	<u>จำนวนห้องที่ขายได้×100</u>		%
	=	<u>จำนวนห้องที่มีอยู่</u>		
	=	55.82×100		%
	=	158		
	=	35.33 %		

ตาราง 6.2.6

การคำนวณอัตราค่าที่พักโดยเฉลี่ย ปีงบประมาณ 2523

	จำนวนห้องพักที่มีอยู่	จำนวนห้องพักที่ให้เข้า ไม่ได้	จำนวนห้องพักที่ให้เข้า ได้	ราคา ¹	จำนวนห้อง X ราคา
ห้องพักโรงแรม	29	-	29	318,00	9,222,00
บังกาโล 1 ห้องนอน พัดลม	46	1	45	204,00	9,180,00
บังกาโล 1 ห้องนอน ปรับอากาศ	2	-	2	250,00	500,00
บังกาโล 1 ห้องนอนใหญ่	16	-	16	250,00	4,000,00
บังกาโล 2 ห้องนอน พัดลม (ด้านหน้า)	21	-	21	409,00	8,589,00
บังกาโล 2 ห้องนอน พัดลม (ด้านหลัง)	33	5	28	409,00	11,452,00
บังกาโล 2 ห้องนอน ปรับอากาศ	2	-	2	481,00	962,00
บังกาโล 3 ห้องนอน พัดลม	18	3	15	500,00	7,500,00
	167	9 ²	158		51,405,00

จำนวนห้องพักที่ให้เข้าได้ - 158 ห้อง
 ราคาค่าที่พักโดยเฉลี่ย³ = 51,405.00 ÷ 158 บาท
 = 325.35 บาท

หมายเหตุ

1. ราคาที่พักเป็นค่าที่หักค่าบริการที่ต้องจ่ายให้พนักงานแล้ว
2. จำนวนบังกาโลที่ให้พนักงานคือบ้านพักอเนกประสงค์ของโรงพยาบาล
3. การคำนวณราคาค่าที่พักโดยเฉลี่ย ใช้วิธีเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักตามมูลค่า (value-weight average)

ตาราง 6.2.7

อัตราการใช้พื้นที่ ณ จุดเสมอของปีงบประมาณ 2522

	รายได้ค่าเช่า ห้องพัก	รายได้จากการขาย อาหารและเครื่องดื่ม	รายได้อื่น ๆ	รวม
เปอร์เซ็นต์ของรายรับ	50.42	35.85	13.73	100.00
จำนวนเงิน	6,179,494.00	4,394,284.01	1,682,954.23	12,256,732.24
ต้นทุนแปรได้	1,161,246.72	2,708,236.94	98,490.27	3,967,973.93
กำไรแปรได้	5,018,247.28	1,686,047.07	1,584,463.96	8,288,758.31
ต้นทุนคงที่				7,132,574.86
∴ รายได้ที่จุดเสมอของ		=	$\frac{\text{ต้นทุนคงที่}}{\text{เปอร์เซ็นต์กำไรแปรได้}}$	บาท
		=	$\frac{7,132,574.86}{.6763}$	บาท
		=	10,546,465.85	บาท
ณ รายได้ที่จุดเสมอของเป็นรายได้ค่าเช่าห้องพัก 50.42%		=	5,317,528.08	บาท
∴ จะต้องได้ค่าเช่าห้องพักวันละ ณ จุดเสมอของ		=	$5,317,528.08 \div 365$	บาท
		=	14,568.57	บาท
ถ้าอัตราค่าเช่าห้องเฉลี่ยวันละ		=	289.58	บาท
จะต้องขายห้องพักให้ได้วันละ		=	$14,568.57 \div 289.58$	ห้อง
		=	50.31	ห้อง
จะคิดเป็นอัตราการใช้พื้นที่		=	$\frac{\text{จำนวนห้องที่ขายได้} \times 100}{\text{จำนวนห้องที่มีอยู่}}$ %	
		=	$\frac{50.31 \times 100}{161}$ %	
		=	31.23 %	

ตาราง 6.2.8

การคำนวณอัตราค่าที่พักโดยเฉลี่ย ปีงบประมาณ 2522

	จำนวนห้องพักที่มีอยู่	จำนวนห้องพักที่ให้ เช่าไม่ได้	จำนวนห้องพักที่ให้ เช่าได้	ราคา ¹	จำนวนห้องราคา
ห้องพักโรงแรม	29	-	29	272.00	7,888.00
บังกาโล 1 ห้องนอน ฟ้าลม	46	1	45	181.00	8,145.00
บังกาโล 1 ห้องนอน ปรับอากาศ	2	-	2	227.00	454.00
บังกาโล 1 ห้องนอนใหญ่	16	-	16	227.00	3,632.00
บังกาโล 2 ห้องนอน ฟ้าลม (ด้านหน้า)	21	-	21	363.00	7,623.00
บังกาโล 2 ห้องนอน ฟ้าลม (ด้านหลัง)	33	2	31	363.00	11,253.00
บังกาโล 2 ห้องนอน ปรับอากาศ	2	-	2	409.00	818.00
บังกาโล 3 ห้องนอน ฟ้าลม	18	3	15	454.00	6,810.00
	167	6 ²	161		46,623.00

จำนวนห้องพักที่ให้เช่าได้ = 161 ห้อง

ราคาค่าที่พักโดยเฉลี่ย³ = 46,623.00 ÷ 161 บาท

= 289.58 บาท

- หมายเหตุ
1. ราคาที่หักเป็นราคาหักค่าบริการที่ต้องจ่ายให้พนักงานแล้ว
 2. จำนวนบังกาโลที่ให้พนักงานสถาบันประกอบการวิชาการโรงแรมและท่องเที่ยวอาศัย
 3. การคำนวณราคาค่าที่พักโดยเฉลี่ย ใช้วิธีถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักตามมูลค่า (value-weight average)

ตาราง 6.2.9

อัตราการใช้ฟัก ณ จุดเสื่อมทูน ปีงบประมาณ 2521

	รายได้ค่าเช่า ที่ฟัก	รายได้จากการขาย อาหารและเครื่องต้ม	รายได้อื่น ๆ	รวม
เปอร์เซ็นต์ของรายได้	52.21	32.72	15.07	100.00
จำนวนเงิน	4,653,425.20	2,916,936.59	1,343,157.75	8,913,519.54
ต้นทุนแปรได้	578,886.09	1,804,805.47	84,892.44	2,468,584.00
กำไร แปรได้	4,074,539.11	1,112,131.12	1,258,265.31	6,444,935.54
ต้นทุนคงที่				7,229,442.19
∴ รายได้ที่จุดเสื่อมทูน			= $\frac{\text{ต้นทุนคงที่}}{\text{เปอร์เซ็นต์กำไรแปรได้}}$	บาท
			= $\frac{7,229,442.19}{.7230}$	บาท
			= 9,999,228.48	บาท
∴ รายได้ที่จุดเสื่อมทูนเป็นรายได้ค่าเช่าห้องฟัก 52.21%			= 5,220,597.19	บาท
∴ จะต้องได้ค่าเช่าห้องฟักวันละ ณ จุดเสื่อมทูน			= 5,220,597.19 ÷ 365	บาท
			= 14,303.00	บาท
ถ้าอัตราค่าเช่าห้องเฉลี่ยวันละ			= 271.64	บาท
จะต้องขายห้องฟักให้ได้วันละ			= 14,303.00 ÷ 271.64	ห้อง
			= 52.65	ห้อง
จะคิดเป็นอัตราการใช้ฟัก			= $\frac{\text{จำนวนห้องที่ขายได้} \times 100}{\text{จำนวนห้องที่มีอยู่}}$	%
			= $\frac{52.65 \times 100}{167}$	%
			= 31.53 %	

ตาราง 6.2.10

การอัตราค่าที่พักโดยเฉลี่ย ปีงบประมาณ 2521

	จำนวนห้องพักที่มีอยู่	จำนวนห้องพักที่ให้เข้าไม่ได้	จำนวนห้องพักที่ให้เข้าได้	ราคา ¹	จำนวนห้องพักxราคา
ห้องพักโรงแรม	29	-	29	254.00	7,366.00
บังกาโล 1 ห้องนอน พัดลม	46	-	46	163.00	7,498.00
บังกาโล 1 ห้องนอน ปรับอากาศ	2	-	2	218.00	436.00
บังกาโล 1 ห้องนอนใหญ่	16	-	16	218.00	3,488.00
บังกาโล 2 ห้องนอน พัดลม (ด้านหน้า)	21	-	21	345.00	7,245.00
บังกาโล 2 ห้องนอน พัดลม (ด้านหลัง)	33	-	33	309.00	10,197.00
บังกาโล 2 ห้องนอน ปรับอากาศ	2	-	2	400.00	800.00
บังกาโล ห้องนอน พัดลม	18	-	18	463.00	8,334.00
	167	-	167		45,364.00

จำนวนห้องพักที่ให้เข้าได้ = 167 ห้อง

ราคาที่พักโดยเฉลี่ย² = 45,364.00 ÷ 167 บาท

= 271.64 บาท

- หมายเหตุ
1. ราคาที่พักเป็นราคาที่พักค่าบริการที่ต้องจ่ายให้พนักงานแล้ว
 2. การคำนวณราคาที่พักโดยเฉลี่ย ใช้วิธีเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักตามมูลค่า (value - weight average)

ตาราง 6.2.11

อัตราการใช้ฟัก ณ จุดเล่มมอทุน ปีงบประมาณ 2520

	รายได้ค่าเช่า ที่ฟัก	รายได้จากการขาย อาหารและเครื่องดื่ม	รายได้อื่น ๆ	รวม
เปอร์เซ็นต์ของรายได้	51.83	33.56	14.61	100.00
จำนวนเงิน	4,285,939.44	2,774,791.82	1,207,781.72	8,268,512.98
ต้นทุนแปรได้	533,170.86	1,842,082.00	69,220.31	2,444,473.17
กำไรแปรได้	3,752,768.58	932,709.82	1,138,561.41	5,824,039.81
ต้นทุนคงที่				6,189,807.78
∴ รายได้ที่จุดเล่มมอทุน		=	$\frac{\text{ต้นทุนคงที่}}{\text{เปอร์เซ็นต์กำไรแปรได้}}$	บาท
		=	$\frac{6,189,807.78}{.7044}$	บาท
		=	8,787,347.78	บาท
∴ รายได้ที่จุดเล่มมอทุนเป็นรายได้ค่าเช่าห้องฟัก 51.83%		=	4,554,482.35	บาท
∴ จะต้องได้ค่าเช่าห้องฟักวันละ ณ จุดเล่มมอทุน		=	$4,554,482.35 \div 365$	บาท
		=	12,478.03	บาท
ถ้าอัตราค่าเช่าห้องเฉลี่ยวันละ		=	238.56	บาท
จะต้องขายห้องฟักให้ได้วันละ		=	$12,478.03 \div 238.56$	ห้อง
		=	52.31	ห้อง
จะคิดเป็นอัตราการเข้าฟัก		=	$\frac{\text{จำนวนห้องที่ขายได้} \times 100}{\text{จำนวนห้องที่มีอยู่}}$	%
		=	$\frac{52.31 \times 100}{167}$	%
		=	31.32	%

ตาราง 6.2.12

การคำนวณค่าที่พักโดยเฉลี่ย ปีงบประมาณ 2520

	จำนวนห้องพักที่มีอยู่	จำนวนห้องพักที่ให้เข้าไม่ได้	จำนวนห้องพักที่ให้เข้าได้	ราคา ¹	จำนวนห้อง×ราคา
ห้องพักโรงแรม	29	-	29	227.00	6,583.00
บังกาโล 1 ห้องนอน พัดลม	46	-	46	136.00	6,256.00
บังกาโล 1 ห้องนอน ปรับอากาศ	2	-	2	181.00	362.00
บังกาโล 1 ห้องนอนใหญ่	16	-	16	181.00	2,896.00
บังกาโล 2 ห้องนอน พัดลม (ด้านหน้า)	21	-	21	318.00	6,678.00
บังกาโล 2 ห้องนอน พัดลม ° (ด้านหลัง)	33	-	33	272.00	8,976.00
บังกาโล 2 ห้องนอนปรับอากาศ	2	-	2	363.00	726.00
บังกาโล 3 ห้องนอน พัดลม	18	-	18	409.00	7,362.00
	167	-	167		39,839.00

จำนวนห้องพักที่ให้เข้าได้ = 167 ห้อง

ราคาค่าที่พักโดยเฉลี่ย² = 39,839.00 ÷ 167 บาท

= 238.56 บาท

- หมายเหตุ
1. ราคาค่าที่พักเป็นราคาที่พักค่าบริการที่ต้องจ่ายให้พนักงานแล้ว
 2. การคำนวณราคาค่าที่พักโดยเฉลี่ย ใช้วิธีถ่วงน้ำหนักตามมูลค่า (value-weight average)

ตาราง 6.2.13
การแยกประเภทรายได้

	2523	2522	2521	2520
รายได้จากการให้เช่าที่พัก				
รายได้จากการเช่าที่ในกรุงเทพฯ	5,427,667.46	4,973,033.55	3,667,589.50	3,265,938.74
รายได้จากการเช่าที่ที่โรงแรม	1,472,123.52	1,206,460.65	985,835.70	1,020,000.70
	6,899,190.98	6,179,494.00	4,653,425.20	4,285,939.44
รายได้ค่าอาหารและเครื่องดื่ม				
รายได้จากการขายอาหาร	3,338,623.39	3,326,851.40	2,030,552.13	1,723,320.25
รายได้จากการขายเครื่องดื่ม	1,020,233.36	890,164.40	642,376.95	767,121.73
รายได้จากการขายบุหรี่	120,150.00	121,974.00	200,995.10	248,120.00
รายได้จากการขายสินค้าเปิดเตล็ด	54,073.64	53,294.21	43,212.41	36,229.84
	4,533,080.39	4,394,284.01	2,916,936.59	2,774,791.82
รายได้อื่น ๆ				
รายได้ค่าเช่าห้องประชุม	28,738.64	18,192.00	16,133.50	9,150.00
รายได้ค่าบริการอาบน้ำ	975,216.44	884,100.70	767,451.70	783,064.50
รายได้ค่าซักผ้า	46,492.91	52,822.90	29,521.05	23,771.50
รายได้ค่าบริการรับน้ำหนัก	110,536.65	141,446.70	124,487.00	103,995.00
รายได้ค่าบริการโทรศัพท์	7,383.50	15,930.50	19,501.20	15,307.00
รายได้จากการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	134,398.35	86,099.00	51,891.78	30,274.89
รายได้จากค่าเช่าเก้าอี้สนาม	320,980.90	262,273.50	137,434.50	57,432.00
รายได้จากค่าเช่ารถรับส่ง	73,821.67	34,516.66	134,851.58	36,075.00
รายได้เปิดเตล็ด	423,555.60	162,052.03	25,484.37	96,342.70
รายได้ดอกเบี้ยเงินสะสม	336,775.24	25,520.24	34,088.07	23,200.23
รับคืนเงินทุนเลี้ยงชีพ	-	-	2,313.00	29,168.90
	2,457,899.90	1,682,954.23	1,343,157.75	1,207,781.72
รวมรายได้ทุกประเภท	13,890,171.27	12,256,732.24	6,913,519.54	8,268,512.98

ตาราง 6.2.14

ต้นทุนแปรได้

เชิงประมาณ	2523	2522	2521	2520
ต้นทุนแปรได้ของบังกาโรและโรงแรม				
ภาาการค้ำและภาาอื่น ๆ	1,118,566.51	902,325.92	383,907.58	353,590.00
วัสดุบำรุงความสะอาด (4.19% ของรายได้ค้ำที่พัก)*	289,081.93	258,920.80	194,978.51	179,580.86
รวมต้นทุนแปรได้บังกาโรและโรงแรม	1,407,648.44	1,161,246.72	578,886.09	533,170.86
ต้นทุนแปรได้ของอาหารและเครื่องดื่ม				
ค้ำอาหารลัด	1,450,898.14	1,176,704.00	707,346.41	644,276.06
ค้ำเครื่องประกอบอาหาร	236,108.50	405,434.08	306,901.53	249,688.50
ค้ำเครื่องดื่ม เบียร์ และสุรา	602,957.42	588,131.84	411,392.50	547,764.86
ภาาการค้ำและภาาอื่น ๆ	342,994.16	279,635.74	109,678.87	94,712.62
วัสดุบำรุงความสะอาด (0.89% ของรายได้ค้ำอาหาร)*	38,669.07	37,549.24	23,787.29	22,164.93
เชื้อเพลิงขุดต้ม	92,130.50	58,446.50	40,555.50	34,653.00
ค้ำบุหรี	102,941.83	117,226.07	187,935.09	226,591.50
ค้ำสินค้าเบ็ดเตล็ดอื่น ๆ	32,785.54	45,109.47	17,178.28	22,230.53
รวมต้นทุนแปรได้อาหารและเครื่องดื่ม	2,911,485.16	2,702,236.94	1,804,805.47	1,842,022.00

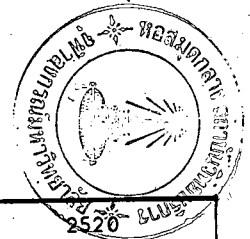
* เป็นอัตราส่วนที่ได้จากการคำนวณต้นทุน ตามรายงานผลการดำเนินงานประจำปีเชิงประมาณ 2523

ตาราง 6.2.14 (ต่อ)

ปีงบประมาณ	2523	2522	2521	2520
ต้นทุนแปรได้อื่น ๆ				
ค่าน้ำประปาห้องอาบน้ำ (8.01% ของรายได้อาบน้ำ)*	78,102.96	70,816.47	61,472.88	47,479.90
วัสดุบำรุงความสะอาด (1.51% ของรายได้อื่น ๆ)*	34,777.22	27,673.80	23,419.56	21,740.41
รวมต้นทุนแปรได้อื่น ๆ	112,880.18	98,490.27	84,892.44	69,220.31
รวมต้นทุนแปรทั้งสิ้น				
ค่าอาหารสด	1,450,898.14	1,176,704.00	707,346.41	644,276.06
ค่าเครื่องประกอบอาหาร	236,108.50	405,434.08	306,901.53	249,688.50
ค่าเครื่องต้ม เปียรี และสุรา	602,957.42	588,131.84	411,392.50	547,764.86
ค่านูหรี	108,941.83	117,226.07	187,935.09	226,591.50
ค่าสินค้าเบ็ดเตล็ด	32,785.54	45,109.47	17,172.28	22,230.53
ค่าสาธารณูปโภคและภาษีอื่น ๆ	1,461,560.67	1,181,961.66	493,586.45	448,302.62
ค่าวัสดุบำรุงความสะอาด	362,528.23	324,143.84	242,185.36	223,486.20
ค่าเชื้อเพลิงชุมชน	92,130.50	58,446.50	40,585.50	34,653.00
ค่าน้ำประปาห้องอาบน้ำ	78,102.96	70,816.47	61,472.68	47,479.90
	4,432,013.78	3,967,973.93	2,468,584.00	2,444,473.17

* เป็นอัตราส่วนที่ได้จากการคำนวณต้นทุน ตามรายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ 2523

ตาราง 6.2.15
ต้นทุนคงที่



ปีงบประมาณ	2523	2522	2521	2520
เงินเดือน	4,566,829.00	3,226,998.90	3,059,241.88	2,836,704.60
ค่าล่วงเวลา	6,683.87	-	1,701.92	51,834.62
ค่าช่วยเหลือบุตร	141,400.00	145,200.00	148,200.00	145,400.00
ค่าครองชีพ	565,013.00	380,653.79	392,626.33	-
ค่าตอบแทนแรงงานอย่างอื่น	159,964.50	150,675.75	153,320.90	80,172.50
ค่าภาษีออกให้	-	-	-	3,268.15
เงินสะสม สิ้นปี	431,537.70	283,112.00	294,540.50	274,233.00
ค่าเครื่องแบบ	79,040.00	65,720.00	-	50,945.00
ค่าซ่อมแซมอาคาร	340,418.50	200,904.25	738,173.50	432,123.98
ค่าซ่อมแซมยานพาหนะ	-	-	-	134,196.50
ค่าซ่อมแซมเครื่องจักร	150,797.82	142,060.89	113,083.70	25,894.00
ค่าซ่อมแซมครุภัณฑ์สำนักงาน	-	-	-	15,514.00
ค่าวัสดุบำรุงรักษา (หักส่วนที่เป็นต้นทุนแปรได้แล้ว)	84,283.06	109,310.05	181,863.92	48.27
ค่าวัสดุอื่น เชื้อเพลิงและหล่อลื่น	408,233.85	241,654.23	150,370.92	141,839.05
ค่าไฟฟ้า	858,086.08	595,259.35	401,616.60	284,316.30
ค่าน้ำประปา (หักส่วนที่เป็นต้นทุนแปรได้แล้ว)	139,618.72	915.21	4,939.24	-
ค่าโทรศัพท์	15,460.00	30,345.00	31,050.00	23,861.50
ค่าวัสดุสำนักงาน	147,987.61	130,993.36	108,152.12	97,472.27
ค่าวัสดุไฟฟ้า	96,272.26	75,140.00	105,104.20	68,894.50
ค่ารับรอง	55,115.00	72,476.40	85,521.10	109,273.88
ค่าโฆษณา	28,962.80	26,805.00	54,379.00	139,582.50
ค่าเบี้ยประกัน	15,039.00	26,034.75	17,505.63	4,536.87
ค่าตกแต่งสถานที่และบำรุง	27,671.00	3,852.00	24,831.00	46,142.25
ค่าภาษีโรงเรือน ค่าธรรมเนียม ใบอนุญาต	13,063.12	106,143.00	94,440.00	89,024.00
ค่ายวดยาน สังกูหาบ	22,865.00	9,940.00	9,678.00	14,958.00
ค่าใช้ค่าเบี้ยเคตลิต	65,929.00	103,441.00	81,483.30	53,579.30
ค่านายหนา	-	-	-	1,428.71
ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทาง	-	-	-	17,971.00
ค่าเสื่อมราคา	666,584.61	1,004,939.93	977,622.43	1,046,593.03
	9,086,855.50	7,132,574.86	7,229,442.19	6,129,807.72

ตาราง 6.2.16

จำนวนและราคาห้องพัก

	จำนวนหน่วย	2523	2522	2521	2520
ห้องพักโรงแรม	29	350.-	300.-	280.-	250.-
บังกาลัย 1 ห้องนอน พัดลม	46	225.-	200.-	180.-	150.-
บังกาลัย 1 ห้องนอน ปรับอากาศ	2	275.-	250.-	240.-	200.-
บังกาลัย 1 ห้องนอนใหญ่	16	275.-	250.-	240.-	200.-
บังกาลัย 2 ห้องนอน พัดลม (ด้านหน้า)	21	450.-	400.-	380.-	350.-
บังกาลัย 2 ห้องนอน พัดลม (ด้านหลัง)	23	450.-	400.-	340.-	300.-
บังกาลัย 2 ห้องนอน ปรับอากาศ	2	530.-	450.-	440.-	400.-
บังกาลัย 3 ห้องนอน พัดลม	18	550.-	500.-	510.-	450.-
	167				

จำนวนบังกาลัยทั้งหมดมี 144 หลัง

ให้พนักงานโรงแรมอยู่ 6 หลัง

เหลือบริการให้เข้าได้ 138 หลัง

ห้องพักโรงแรม 29 ห้อง

รวมมีห้องพักให้เข้าได้ 167 หน่วย

6.3 การวิเคราะห์รายได้ รายจ่าย และต้นทุน (Revenue, Expense and Cost Analysis)

การวิเคราะห์รายได้ รายจ่าย และต้นทุนของโรงพยาบาล เป็นการวิเคราะห์หาเหตุผลประกอบผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินและการวิเคราะห์จุดคุ้มทุน

6.3.1 การวิเคราะห์รายได้

รายได้ของโรงพยาบาล แบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ดังนี้

1. รายได้จาก कराให้เข้าที่พักรักษาและโรงแรม

ก. อัตราการเข้าพักปีงบประมาณ 2520 -2523

ในช่วงปีงบประมาณ 2520-2523 อัตราการเข้าพักโรงแรมและ

บังกาศเฉลี่ยทั้งปีเป็นดังนี้ (ตาราง 6.3.4)

ปีงบประมาณ	อัตราการเข้าพักเฉลี่ยทั้งปีเท่ากับ	สูงกว่าปีงบประมาณ 2520 เท่ากับ
2520	35.87%	
2521	39.25%	3.38%
2522	52.14%	12.89%
2523	53.24%	1.10%

เดือนที่มีอัตราการเข้าพักสูงสุดคือ เดือนเมษายน ซึ่งอัตราการเข้าพักปีงบประมาณ 2520 เท่ากับ 54.31% ปีงบประมาณ 2521 เท่ากับ 58.78% ปีงบประมาณ 2522 เท่ากับ 67.74% และปีงบประมาณ 2523 เท่ากับ 76.05% และจากกราฟแสดงอัตราการเข้าพักโรงแรมและบังกาศปีงบประมาณ 2520-2523 (กราฟ 6.3.1) จะเห็นได้ว่าการเข้าพักของนักท่องเที่ยวเป็นฤดูกาล กล่าวคืออัตราการเข้าพักจะสูงในช่วงเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม และเดือนสิงหาคม ซึ่งเป็นฤดูร้อนและเป็นช่วงปิดภาคเรียน และอัตราการเข้าพักจะลดต่ำลงในเดือนกันยายนถึงเดือนมกราคม เป็นช่วงปลายฤดูฝนขึ้นฤดูหนาว อันเป็นฤดูกาลที่นักท่องเที่ยวไม่นิยมไปเที่ยวชายหาด เดือนที่มีอัตราการเข้าพักต่ำสุดปีงบประมาณ 2520 คือเดือนกันยายน เท่ากับ 24.55% ปีงบประมาณ 2521 คือเดือนมกราคม เท่ากับ 31.96% ปีงบประมาณ 2522 คือเดือนพฤศจิกายนเท่ากับ 36.79% และปีงบประมาณ 2523 คือเดือนมกราคม เท่ากับ 42.27%

ข. รายได้จากค่าเข้าที่พัก

ในช่วงปีงบประมาณ 2520-2523 โรงพยาบาลมีรายได้จาก

ค่าเข้าที่พักโรงแรมและบังกาโล ดังนี้ (ตาราง 6.3.1)

ปีงบประมาณ 2520 มีรายได้จากการให้เข้าพักโรงแรมและบังกาโล เท่ากับ 4,285,939.44 บาท

ปีงบประมาณ 2521 มีรายได้จากการให้เข้าพักโรงแรมและบังกาโล เท่ากับ 4,653,425.20 บาท

สูงกว่าปีงบประมาณ 2520 เท่ากับ 8.57%

ปีงบประมาณ 2522 มีรายได้จากการให้เข้าพักโรงแรมและบังกาโล เท่ากับ 6,179,494.00 บาท

สูงกว่าปีงบประมาณ 2521 เท่ากับ 32.79%

ปีงบประมาณ 2523 มีรายได้จากการให้เข้าพักโรงแรมและบังกาโล เท่ากับ 6,899,190.98 บาท

สูงกว่าปีงบประมาณ 2522 เท่ากับ 11.64%

รายได้จากการให้เข้าพักโรงแรมและบังกาโลของโรงแรมบางแห่ง มีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นทุกปี แต่อัตรากการเพิ่มขึ้นของรายได้ไม่ค้ำยลมาเสมอกันทุกปี

จากการวิเคราะห์อัตรากการเข้าพักและรายได้จากการให้เข้าพักโรงแรมและบังกาโลพอสรุปได้ว่า

1. รายได้จากการให้เข้าพักโรงแรมและบังกาโล มีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี เนื่องจาก 2 สาเหตุคือ
 - ก. อัตรากการเข้าพักสูงขึ้น และ
 - ข. การปรับราคาค่าที่พักให้สูงขึ้น
2. ปีงบประมาณ 2522 เป็นปีที่มีการเพิ่มขึ้นของรายได้จากการให้เข้าพักที่สูงที่สุด ถึง 32.79%
3. ปีงบประมาณ 2522 และปีงบประมาณ 2523 โรงแรมเสียโอกาสที่จะได้รายได้ไปส่วนหนึ่ง เนื่องจากบังกาโลบางส่วนถูกใช้เป็นที่พักของพนักงานสถาบันฝึกอบรมวิชาการโรงแรมและท่องเที่ยว ซึ่งโรงแรมบางแห่งได้คำนวณค่าเสียโอกาสในปีงบประมาณ 2522 เป็นจำนวนเงิน 54,590.90 บาท และปีงบประมาณ 2523 มีค่าเสียโอกาสเป็นจำนวนเงิน 518,587.75 บาท¹

¹โรงแรมบางแห่ง *การประมาณการรายได้รายจ่ายปีงบประมาณ 2525*

เมื่อรวบรวมรายได้ค่าเสียโอกาสเข้าไปแล้ว ปรากฏว่าปีงบประมาณ 2522 มีรายได้เพิ่มจากปีงบประมาณ 2521 เป็นจำนวน 33.97% และปีงบประมาณ 2523 มีรายได้เพิ่มจากปีงบประมาณ 2522 เป็นจำนวน 20.04%

การวิเคราะห์ข้างต้นนี้เป็นการวิเคราะห์รวมระหว่างรายได้จากการให้เข้าพักโรงแรมและบังกาโล ฉะนั้นเพื่อให้ความเข้าใจดีขึ้น จึงทำการวิเคราะห์แยกอีกครั้งหนึ่ง

โรงแรม

ห้องพักบนโรงแรมมี 29 ห้อง เป็นห้องปรับอากาศ ล่องเตียงนอน พร้อมตู้เย็น

ก. อัตราการเข้าพัก ปีงบประมาณ 2520-2523

จากการบันทึกของโรงแรมบางแห่ง ปรากฏว่าอัตราการเข้าพักบนโรงแรมเป็น

ดังนี้ (ตาราง 6.3.6)

ปีงบประมาณ	อัตราการเข้าพักเฉลี่ยทั้งปี	เท่ากับ	สูงกว่าปีงบประมาณ 2520	เท่ากับ
2521	48.04%	3.60%	2521	14.65%
2522	62.69%	2522	0.06%	
2523	62.75%	2522		

เดือนที่มีอัตราการเข้าพักสูงสุดปีงบประมาณ 2520 คือเดือนมีนาคม เท่ากับ 64.57%

ปีงบประมาณ 2521 คือเดือนเมษายน เท่ากับ 62.50% ปีงบประมาณ 2522 คือเดือนมกราคม เท่ากับ

84.09% และปีงบประมาณ 2523 คือเดือนสิงหาคม เท่ากับ 93.99% และจากกราฟแสดงอัตราการ

เข้าพักบนโรงแรม (กราฟ 6.3.2) ดูเหมือนว่าการเข้าพักของนักท่องเที่ยวบนโรงแรมไม่มีลักษณะ

เป็นฤดูกาล เพราะเดือนที่มีอัตราการเข้าพักสูงสุดไม่ใช่เดือนเมษายนทุกปี ทั้ง ๆ ที่เดือนเมษายน

เป็นช่วงฤดูร้อนและปิดภาคเรียน เหตุที่กราฟแสดงออกมาเช่นนี้เพราะจำนวนห้องพักบนโรงแรมมีน้อย

มากเพียง 29 ห้อง การที่มีการเข้าพักมากขึ้นเพียงเล็กน้อยก็อาจเทียบเป็นเปอร์เซ็นต์ออกมาได้สูง

ฉะนั้นอัตราการเข้าพักจึงมีการเคลื่อนไหวมาก ที่ถูกต้องแล้วอัตราการเข้าพักบนโรงแรมของนักท่องเที่ยว

ก็มีลักษณะเป็นฤดูกาลเช่นกัน เพราะโรงแรมบางแห่งมีลักษณะเป็น Resort Hotel

อัตราการเข้าพักต่ำสุดปีงบประมาณ 2520 คือเดือนกันยายน เท่ากับ 30.00% ปี

งบประมาณ 2521 คือเดือนตุลาคม เท่ากับ 36.93% งบประมาณ 2522 คือเดือนกันยายน เท่ากับ 40.92% และงบประมาณ 2523 คือเดือนตุลาคม เท่ากับ 42.94% ซึ่งเป็นช่วงต้นฤดูหนาว นักท่องเที่ยวไม่นิยมไปเที่ยวชายทะเลในฤดูนี้แต่นิยมไปเที่ยวตามป่าเขามากกว่า

ข. รายได้จาก कराให้เข้าพักโรงแรม งบประมาณ 2520-2523 (ตาราง 6.3.1)

รายได้จาก कराให้เข้าพักบนโรงแรม เป็นดังนี้

งบประมาณ 2520 รายได้จาก कराให้เข้าพักบนโรงแรม เท่ากับ 1,020,000.70 บาท

งบประมาณ 2521 รายได้จาก कराให้เข้าพักบนโรงแรม เท่ากับ 985,835.70 บาท

ลดลงจากงบประมาณ 2520 เท่ากับ 3.35%

งบประมาณ 2522 รายได้จาก कराให้เข้าพักบนโรงแรม เท่ากับ 1,206,460.65 บาท

เพิ่มขึ้นจากงบประมาณ 2521 เท่ากับ 22.38%

งบประมาณ 2523 รายได้จาก कराให้เข้าพักบนโรงแรม เท่ากับ 1,472,123.52 บาท

เพิ่มขึ้นจากงบประมาณ 2522 เท่ากับ 22.02%

รายได้จาก कराให้เข้าพักบนโรงแรมมากเป็นอันดับ 3 ของรายได้ทั้งหมดรองจากรายได้จาก कराให้เข้าพักบังกาโลและรายได้จาก การขายอาหารและเครื่องดื่ม คือประมาณ 10.82% ของรายได้ทั้งหมด (ตาราง 6.3.2)

จากอัตราการเข้าพักและรายได้จาก कराให้เข้าพักบนโรงแรม จะเห็นว่ารายได้จาก कराให้เข้าพักบนโรงแรมมีแนวโน้มสูงขึ้น ในงบประมาณ 2523 อัตราการเข้าพักสูงสุด 2 เดือนคือเดือนสิงหาคม และเดือนเมษายน เท่ากับ 93.99% และ 93.68% ซึ่งนับว่าสูงมาก ฉะนั้นในการเพิ่มรายได้จาก कराให้เข้าพักบนโรงแรมจะทำได้โดยการส่งเสริมการขายให้มีการเข้าพักในวันธรรมดาซึ่งไม่ใช่วันเสาร์ - อาทิตย์ และวันหยุดราชการ ทุก ๆ เดือน

บังกาโล

ก. อัตราการเข้าพัก งบประมาณ 2520-2523

อัตราการเข้าพักบังกาโลโดยเฉลี่ยงบประมาณ 2520-2523 เป็นดังนี้ (ตาราง

6.3.6)

ปีงบประมาณ 2520	มีอัตราการเข้าพักโดยเฉลี่ยเท่ากับ	34.06%			
" 2521	"	37.40%	สูงกว่าปีงบประมาณ 2520	เท่ากับ	3.34%
" 2522	"	49.67%	"	" 2521	12.27%
" 2523	"	52.88%	"	" 2522	3.21%

เดือนที่มีอัตราการเข้าพักลุ้งสุด คือเดือนเมษายนทุกปี อัตราการเข้าพักลุ้งสุดปี

ปีงบประมาณ 2520 เท่ากับ 52.64% ปีงบประมาณ 2521 เท่ากับ 58.00% ปีงบประมาณ 2522 เท่ากับ 65.09% และปีงบประมาณ 2523 เท่ากับ 76.05% แนวโน้มอัตราการเข้าพักลุ้งขึ้นทุกปี และจากกราฟแสดงอัตราการเข้าพักบังกาโลปีงบประมาณ 2520-2523 (กราฟ 6.3.3) จะเห็นว่า การเข้าพักบังกาโลของนักท่องเที่ยวมีลักษณะเป็นฤดูกาลอย่างเห็นได้ชัด กล่าวคือ อัตราการเข้าพัก จะสูงในช่วงเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคมและเดือนสิงหาคม ซึ่งเป็นช่วงฤดูร้อน ปีถัดมาเรียน และ ปลายปีงบประมาณ และจะลดต่ำลงในช่วงเดือนกันยายนถึงเดือนพฤศจิกายน ซึ่งเป็นช่วงฤดูหนาวและเป็นช่วงเปิดภาคเรียน

เดือนที่มีอัตราการเข้าพักต่ำสุดของปีงบประมาณ 2520 คือเดือนกันยายน เท่ากับ 23.38% ปีงบประมาณ 2521 คือเดือนพฤศจิกายน เท่ากับ 29.95% ปีงบประมาณ 2522 คือเดือนพฤศจิกายน เท่ากับ 33.82% และปีงบประมาณ 2523 คือเดือนพฤศจิกายน เท่ากับ 39.78%

ข. รายได้จากภาษีให้เข้าพักบังกาโล ปีงบประมาณ 2520-2523 (ตาราง 6.3.1)

รายได้จากภาษีให้เข้าพักบังกาโล ปีงบประมาณ 2520-2523 เป็นดังนี้

ปีงบประมาณ 2520 รายได้จากภาษีให้เข้าพักบังกาโล เท่ากับ 3,265,938.74 บาท

ปีงบประมาณ 2521 รายได้จากภาษีให้เข้าพักบังกาโล เท่ากับ 3,667,589.50 บาท

สูงกว่าปีงบประมาณ 2520 เท่ากับ 12.30%

ปีงบประมาณ 2522 รายได้จากภาษีให้เข้าพักบังกาโล เท่ากับ 4,973,033.35 บาท

สูงกว่าปีงบประมาณ 2521 เท่ากับ 35.59%

ปีงบประมาณ 2523 รายได้จากภาษีให้เข้าพักบังกาโล เท่ากับ 5,427,067.46 บาท

สูงกว่าปีงบประมาณ 2522 เท่ากับ 9.13%

รายได้จากการให้เข้าพักังกาโลเป็นรายได้อันดับหนึ่งหรือเป็นรายได้หลักของ
โรงแรมบางแห่ง กล่าวคือเป็น 40% ของรายได้ทั้งหมดของโรงแรม (ตาราง 6.3.2) ในปี
งบประมาณ 2522 รายได้จากการให้เข้าพักังกาโลสูงกว่าปีงบประมาณ 2521 ถึง 35.59%
และเป็นปีที่โรงแรมมีผลกำไรจากการดำเนินงานสูงสุดสุดใน 4 ปี คือ กำไร 1,156,183.45 บาท
ดีกว่าปีอื่น ๆ ซึ่งขาดทุนหรือถ้ามีกำไรก็กำไรเพียงเล็กน้อยเท่านั้น เหตุผลที่ปีงบประมาณ 2522
มีรายได้จากการให้เข้าพักังกาโลสูงผิดปกติ เนื่องจากสาเหตุดังนี้

1. เนื่องจากปีงบประมาณ 2522 เป็นปีที่กระทรวงศึกษาธิการเปลี่ยนการ
ปิดภาคเรียนจากปีละ 3 ภาค เหลือปีละ 2 ภาค ย้ายปิดภาคเรียนแต่ละภาคสั้นกว่าปกติ ทำให้
อัตราการใช้ห้องพักว่างปิดภาคเรียนซึ่งสูงกว่าปกติสูงอยู่เป็นผลให้อัตราการใช้ห้องพักังกาโลปีงบ-
ประมาณ 2522 สูงกว่าปีงบประมาณ 2521 ถึง 12.27%

2. การยกเลิกอัตราการใช้เข้าพักังกาโล 2 ห้องนอน เขตหน้ากับเขตหลัง
ซึ่งปีก่อนเคยกำหนดให้ราคาเข้าพักเขตหลังต่ำกว่าเขตหน้า เป็นอัตราเดียวกันเท่ากันทั้งเขตหน้า
และเขตหลัง

3. ปีงบประมาณ 2522 เริ่มมีการส่งเสริมการขายในรูปแบบของการสมัคร
สัมมนา มาก โดยลดราคาค่าที่พักให้ แต่มีข้อตกลงให้สัมมนาในวันธรรมดาซึ่งไม่ใช่วันเสาร์-อาทิตย์
หรือวันหยุดราชการ ทำให้อัตราการใช้ห้องพักสูงขึ้น

2. รายได้จากการขายอาหาร เครื่องดื่ม บุหรี่ และสินค้าเบ็ดเตล็ด

แหล่งที่ทำรายได้ให้โรงแรมบางแห่งเป็นอันดับสองรองจากรายได้จากการขาย
ที่เข้าพักังกาโล คือ รายได้จากการขายอาหาร เครื่องดื่ม บุหรี่ และสินค้าเบ็ดเตล็ด ซึ่งเป็นรายได้
ประมาณ 33.74% ของรายได้ทั้งหมด โรงแรมบางแห่งมีสถานที่ขายอาหารและเครื่องดื่มสองแห่ง
คือ ห้องอาหารบนโรงแรมและภัตตาคารข่มทะเล เมื่อผู้มาพักบนโรงแรมต้องการสั่งอาหารขึ้นไปรับประทาน
ที่บนห้อง ห้องครัวของห้องอาหารบนโรงแรมจะเป็นผู้ประกอบอาหารตามสั่งให้ ส่วนครัวภัตตาคาร
ข่มทะเลจะประกอบสั่งให้แก่ผู้มาพักังกาโล รายได้จากการขายอาหาร เครื่องดื่ม บุหรี่
และสินค้าเบ็ดเตล็ด ปีงบประมาณ 2520-2523 เป็นดังนี้ (ตาราง 6.3.1)

ปีงบประมาณ 2520 มีรายได้จากการขายอาหารและเครื่องดื่ม เท่ากับ 2,774,791.82 บาท

ปีงบประมาณ 2521 มีรายได้จากการขายอาหารและเครื่องดื่ม เท่ากับ 2,916,936.59 บาท
มากกว่าปีงบประมาณ 2520 เท่ากับ 5.12%

ปีงบประมาณ 2522 มีรายได้จากการขายอาหารและเครื่องดื่ม เท่ากับ 4,394,284.01 บาท
มากกว่าปีงบประมาณ 2521 เท่ากับ 50.65%

ปีงบประมาณ 2523 มีรายได้จากการขายอาหารและเครื่องดื่ม เท่ากับ 4,533,080.39 บาท
มากกว่าปีงบประมาณ 2522 เท่ากับ 3.16%
จากตัวเลขข้างบนจะเห็นได้ว่า รายได้จากการขายอาหารและเครื่องดื่มก็มี

แนวโน้มที่จะสูงขึ้นทุก ๆ ปีเช่นเดียวกัน รายได้จากการให้เข้าที่พักโรงแรมและบังกาโล แสดงให้เห็นว่ารายได้ทั้งสองตัวนี้มีความสัมพันธ์ต่อกัน

รายได้จากการขายที่พัก : รายได้จากการขายอาหาร เครื่องดื่ม

บุหรี และสินค้าเบ็ดเตล็ด

ปีงบประมาณ 2520 4,285,939.44 : 2,774,791.82 = 61 : 39 = 3 : 2

ปีงบประมาณ 2521 4,653,425.20 : 2,916,936.59 = 61 : 39 = 3 : 2

ปีงบประมาณ 2522 6,179,494.00 : 4,394,284.01 = 58 : 42 = 3 : 2

ปีงบประมาณ 2523 6,899,190.98 : 4,533,080.39 = 60 : 40 = 3 : 2

เฉลี่ย = 60 : 40 = 3 : 2

เมื่อเฉลี่ยทั้ง 4 ปี สิ่งพอประมาณได้ว่า เมื่อเกิดรายได้จากการให้เข้าที่พักโรงแรมและบังกาโล 3 ส่วน จะเกิดรายได้จากการขายอาหาร เครื่องดื่ม บุหรี และสินค้าเบ็ดเตล็ดด้วย 2 ส่วน

ฉะนั้นการส่งเสริมการขายที่พักก็ส่งผลเท่ากับการส่งเสริมรายได้จากการขายอาหาร เครื่องดื่ม บุหรี และสินค้าเบ็ดเตล็ดด้วย

3. รายได้จากบัตรอาบนํ้า

โดยที่หาดบางแสนเป็นชายหาดที่อยู่ใกล้กรุงเทพมหานครมากที่สุด และเป็น

ทางผ่านไปยังเมืองต่าง ๆ หลายแห่ง สิ่งมีนักท่องเที่ยวบางส่วนที่ไปเที่ยวหาดบางแสนโดยไม่พักค้างคืน หรืออาจจะแวะเล่นน้ำทะเลที่หาดบางแสนก่อนกลับกรุงเทพมหานคร ฉะนั้นห้องอาบน้ำสิดจึงเป็นความจำเป็นอย่างหนึ่งของหาดบางแสน รายได้จากบัตรอาบน้ำ จึงเป็นรายได้ที่เกิดขึ้นจากสิ่งแวดล้อมเขื่อนอ่าววย เป็นความสามารถของฝ่ายบริหารที่สามารถปรับตัวหารรายได้ เข้ากับความต้องการของนักท่องเที่ยว รายได้จากบัตรอาบน้ำนี้ เป็น 7.87% ของรายได้ทั้งหมดของโรงแรมบางแสน นับเป็นรายได้ลำดับสี่รองจากรายได้จากกาารให้เข้าพักปังกาโล รายได้จากกาารขายอาหาร เครื่องดื่ม บุหรี่และสินค้าเบ็ดเตล็ด และรายได้จากการให้เข้าพักโรงแรม รายได้จากบัตรอาบน้ำในอดีตจะมีลักษณะแบ่งตามสภาพดินฟ้าอากาศ วันหยุดและเทศกาลต่าง ๆ นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับจำนวนนักท่องเที่ยวที่มาหยุดพักที่หน้าบริเวณโรงแรม ซึ่งจำนวนนักท่องเที่ยวจะมากหรือน้อยก็ขึ้นอยู่กับจุดตรรกและกิจกรรมต่าง ๆ อันได้แก่ จำนวนเก้าอี้ผ้าใบ จำนวนห่วงยางให้เข้า ร้านขายอาหารและร้านขายของ รายได้จากบัตรอาบน้ำปีงบประมาณ 2520-2523 เป็นดังนี้ (ตาราง 6.3.1)

ปีงบประมาณ 2520 มีรายได้จากบัตรอาบน้ำเท่ากับ 783,064.50 บาท

ปีงบประมาณ 2521 มีรายได้จากบัตรอาบน้ำเท่ากับ 767,451.70 บาท

ต่ำกว่าปีงบประมาณ 2520 เท่ากับ 1.99%

ปีงบประมาณ 2522 มีรายได้จากบัตรอาบน้ำเท่ากับ 884,100.70 บาท

สูงกว่าปีงบประมาณ 2521 เท่ากับ 15.20%

ปีงบประมาณ 2523 มีรายได้จากบัตรอาบน้ำเท่ากับ 975,216.44 บาท

สูงกว่าปีงบประมาณ 2522 เท่ากับ 10.31%

รายได้จากบัตรอาบน้ำเป็นรายได้ที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการเข้าพักของนักท่องเที่ยวที่มาพักที่โรงแรม แต่อันขึ้นอยู่กับปริมาณของผู้มาท่องเที่ยวโดยไม่พักค้างคืน การเพิ่มขึ้นของรายได้ประเภทนี้จึงไม่ขึ้นกับการบริการของโรงแรมแต่อันขึ้นกับการรักษาความสะอาดและการบริการของสถานที่อาบน้ำสิดเท่านั้น ผู้บริหารจึงควรรีให้ความสนใจตรวจตราความสะอาดและบริการของสถานที่อาบน้ำสิดนี้ให้มาก เพราะรายได้จากบัตรอาบน้ำเป็นรายได้ที่เสียค่าใช้จ่ายน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับผลกำไรที่เกิดขึ้น

นอกจากจะควบคุมบริการและความสะอาดแล้ว ผู้บริหารควรจะหาวิธีควบคุม รายได้จากบัตรอาบน้ำสัดให้รัดกุม เพราะดูจากสภาพการดำเนินงานแล้วจะเห็นว่าเป็นแหล่งที่มี การรั่วไหลของรายได้ได้มากที่สุดจุดหนึ่ง

4. รายได้จากค่าเช่าเก้าอี้ผ้าใบ

แต่เดิมโรงแรมบางแห่งมีพื้นที่ชายหาดหน้าโรงแรมและหน้าภัตตาคารช่มาทะเล ซึ่งส่งวนไว้อย่างแยกที่พิภโรงแรมหรือบังกาโลเท่านั้น แต่ต่อมาปริมาณของนักท่องเที่ยวประเภทไป กลับไม่แะค้างคืนมีมากขึ้นจนล้นเข้ามาในบริเวณเขตส่งวน และติดตามด้วยผู้ประกอบอาชีพชายหาด เช่น แม้ค้าหาบเร่ รถเข็น เข้าห้วงยาง เข้าเรือใบ และแม้กระทั่งชุดบ่อน้ำในบริเวณชายหาด ซึ่งส่งผลเสียให้แก่โรงแรมบางแห่งทั้งสิ้น เพราะก่อให้เกิดปัญหาในด้านการรักษาความสะอาดและ ความเรียบร้อยบริเวณชายหาด โรงแรมบางแห่งจึงต้องเข้าจัดระเบียบเสียใหม่โดยทดลองวางเก้าอี้ ผ้าใบจำนวน 200 ตัว เริ่มต้นเมื่อปีงบประมาณ 2519 และเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนกระทั่งปัจจุบัน

รายได้จากค่าเช่าเก้าอี้ผ้าใบมีลักษณะแปรสภาพดินฟ้าอากาศ วันหยุด เทศกาล ต่าง ๆ และจำนวนนักท่องเที่ยวที่มาหยุดรถหน้าโรงแรม เช่นเดียวกับรายได้จากบัตรอาบน้ำ ฉะนั้น ในการเพิ่มรายได้จากบัตรอาบน้ำและรายได้จากค่าเช่าเก้าอี้ผ้าใบ ก็กระทำได้โดยการอำนวยความสะดวก ในเรื่องที่พักและจัดตั้งกิจกรรมต่าง ๆ บริเวณริมหาดหน้าโรงแรมให้เป็นระเบียบสวยงาม และสะอาดตายิ่งขึ้น

รายได้จากค่าเช่าเก้าอี้ผ้าใบปีงบประมาณ 2520-2523 เป็นดังนี้ (ตาราง 6.3.1)

ปีงบประมาณ 2520 รายได้จากค่าเช่าเก้าอี้ผ้าใบเท่ากับ 57,432.00 บาท

ปีงบประมาณ 2521 รายได้จากค่าเช่าเก้าอี้ผ้าใบเท่ากับ 137,434.50 บาท

เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2520 เท่ากับ 139.30%

ปีงบประมาณ 2522 รายได้จากค่าเช่าเก้าอี้ผ้าใบเท่ากับ 262,273.50 บาท

เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2521 เท่ากับ 90.84%

ปีงบประมาณ 2523 รายได้จากค่าเช่าเก้าอี้ผ้าใบเท่ากับ 320,980.90 บาท

เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2522 เท่ากับ 22.38%

รายได้จากค่าเช่าเก้าอี้ผ้าใบเพิ่มสูงขึ้นในงบประมาณ 2521-2522 มาก เนื่องจากนักท่องเที่ยวมีความต้องการเช่าเก้าอี้ผ้าใบสูง แต่งบประมาณ 2522 อัตราการเพิ่มกลับลดลงเหลือเพียง 22.38% อาจแสดงให้เห็นว่าความต้องการเก้าอี้ผ้าใบในเขตบริเวณหน้าโรงแรมจะไม่เพิ่มมากขึ้นอีกแล้วเหมือนปีแรก ๆ เพราะความสามารถของพื้นที่จะล้นจนใกล้จะถึงจุดอิ่มตัวแล้ว

5. รายได้อื่น ๆ

นอกจากรายได้หลัก 5 อย่างข้างต้นแล้ว โรงแรมบางแห่งยังมีรายได้อื่นที่เกิดจากบริการที่จัดขึ้นเพื่อบริการแก่ผู้มาพักดังนี้ คือ

	ปีงบประมาณ 2523	ปีงบประมาณ 2522	ปีงบประมาณ 2521	ปีงบประมาณ 2520
1. รายได้จากการขาย- น้ำมันเชื้อเพลิง	134,398.35	86,099.00	51,891.78	30,274.89
2. รายได้จากบัตรว่ายน้ำ	110,536.65	141,446.70	124,487.00	103,995.00
3. รายได้จากการซักรีด	46,492.91	52,822.90	29,521.05	23,771.50
4. รายได้จากค่าเช่า- ทรัพย์สิน	73,821.67	34,516.66	134,851.58	36,075.00
5. รายได้ค่าเช่าห้อง- ประชุม	28,738.64	18,192.00	16,133.50	9,150.00
6. รายได้จากค่าโทรศัพท์	7,383.50	15,930.50	19,501.20	15,307.00
7. รายได้เบ็ดเตล็ด	423,555.60	162,052.03	25,484.37	96,342.70
รวมรายได้อื่น ๆ	824,927.32	511,059.79	401,870.48	314,916.09
รายได้อื่น ๆ/รายได้- ทั้งหมด	5.91%	4.15%	4.51%	3.81%
อัตราการเพิ่มขึ้นจาก- ปีงบประมาณก่อน	61.41%	27.17%	27.61%	

รายได้อื่น ๆ เป็นเพียงส่วนน้อยมากของรายได้รวมทั้งหมดของโรงแรมบางแห่ง คือ ประมาณ 4-6% เท่านั้น และอัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้อื่น ๆ ก็ไม่สัมพันธ์กับจำนวนผู้มาพักที่โรงแรม แสดงให้เห็นว่าผู้มาพักที่โรงแรมไม่นิยมที่จะใช้บริการของโรงแรม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความไม่สะดวกในเรื่องระยะทางไกลจากบังกาโลที่พัก และผู้มาใช้บริการเป็นกลุ่มมีรายได้อ่อนกลางและรายได้น้อย และส่วนใหญ่มักอยู่เพียงน้อยวันในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์เท่านั้น



ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง 6.3.1

รายได้รายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2520-2523

ปีงบประมาณ	2523	2522	2521	2520
รายได้				
1. รายได้จากภาษีศุลกากร	5,427,067.46	4,973,033.35	3,667,589.50	3,265,938.74
2. รายได้จากภาษีโรงเรือน	1,472,123.52	1,206,460.65	985,835.70	1,020,000.70
3. รายได้ค่าเช่าห้องประชุม	28,738.64	18,192.00	16,133.50	9,150.00
4. รายได้จากการขายอาหาร เครื่องดื่ม บุหรี่ และสินค้า	4,533,080.39	4,394,284.01	2,916,936.59	2,774,791.82
5. รายได้จากบัตรอากร	975,216.44	884,100.70	767,451.70	783,064.50
6. รายได้จากบัตรรถยนต์	110,536.65	141,446.70	124,487.00	103,995.00
7. รายได้จากค่าชกฟรี	46,492.91	52,822.90	29,521.05	23,771.50
8. รายได้จากค่าโทรศัพท์	7,383.50	15,930.50	19,501.20	15,307.00
9. รายได้จากการขายน้ำมันเชื้อเพลิง	134,398.35	86,099.00	51,891.78	30,274.89
10. รายได้จากค่าเช่าเก้าอี้ผ้าใบ	320,980.90	262,273.50	137,434.50	57,432.00
11. รายได้จากค่าเช่าทรัพย์สิน	73,821.67	34,516.66	134,851.58	36,075.00
12. รายได้เบ็ดเตล็ด	423,555.60	162,052.03	25,484.37	96,342.70
13. รายได้ดอกเบี้ยเงินสะสม	336,775.24	25,520.24	34,088.07	23,200.23
14. ทรัพย์สินเงินลงทุนเสี่ยงสูง	-	-	2,313.00	29,168.90
รวม	13,890,171.27	12,256,732.24	8,913,519.54	8,268,512.98
รายจ่าย				
1. ต้นทุนอาหาร เครื่องดื่ม บุหรี่ และสินค้าเบ็ดเตล็ด	2,529,821.93	2,391,051.96	1,671,339.31	1,725,204.45
2. ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	10,322,462.74	7,704,556.90	7,049,058.45	5,862,483.47
3. ค่าเสื่อมราคา	666,584.61	1,004,939.93	977,628.43	1,046,593.03
รวม	13,518,869.28	11,100,548.79	9,698,026.19	8,634,280.95
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	371,301.99	1,156,183.45	(784,506.65)	(365,767.97)

รายได้ทั้ง 4 ปี (2520 - 2523) = 43,328,936.03
 รวมรายจ่ายทั้ง 4 ปี (2520 - 2523) = 42,951,725.21

ตาราง 6.3.2

รายได้รายจ่ายเป็นเปอร์เซ็นต์ประจำปีงบประมาณ 2520-2523

ปีงบประมาณ	เฉลี่ย	2523	2522	2521	2520
รายได้					
1. รายได้จากภาษีหักบังกาโล	40.00	39.07	40.58	41.15	39.50
2. รายได้จากภาษีหักโรงแรม	10.82	10.60	9.84	11.06	12.34
3. รายได้ค่าเช่าห้องประชุม	0.17	0.21	0.15	0.18	0.11
4. รายได้จากการขายอาหาร เครื่องดื่ม บุหรี่และ สินค้าเบ็ดเตล็ด	33.74	32.64	35.85	32.72	33.56
5. รายได้จากบัตรอาบนํ้า	7.87	7.02	7.21	8.61	9.47
6. รายได้จากบัตรว่ายน้ำ	1.11	0.80	1.16	1.40	1.26
7. รายได้จากค่าชกักรีด	0.35	0.33	0.43	0.33	0.29
8. รายได้จากค่าโทรศัพท์	0.13	0.05	0.13	0.22	0.18
9. รายได้จากการขายน้ำมันเชื้อเพลิง	0.70	0.97	0.70	0.58	0.37
10. รายได้จากค่าเช่าเก้าอี้ผ้าใบ	1.80	2.31	2.14	1.54	0.69
11. รายได้จากค่าเช่าทรัพย์สิน	0.64	0.53	0.28	1.51	0.44
12. รายได้เบ็ดเตล็ด	1.63	3.05	1.32	0.29	1.16
13. รายได้ดอกเบี้ยเงินสะสม	0.97	2.42	0.21	0.38	0.28
14. รับคืนเงินทุนเสี่ยงชีพ	0.07	-	-	0.03	0.35
รวม	100	100	100	100	100
รายจ่าย					
1. ต้นทุนอาหาร เครื่องดื่ม บุหรี่และสินค้าเบ็ดเตล็ด	-	18.71	21.54	17.23	19.98
2. ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	-	76.36	69.41	72.69	67.90
3. ค่าเสื่อมราคา	-	4.93	9.05	10.08	12.12
รวม	100	100	100	100	100
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	-	-	-	-	-

ตาราง 6.3.3

อัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้และรายจ่ายเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อน (%)

ปีงบประมาณ	2522-2523	2521-2522	2520-2521
รายได้			
1. รายได้จากภาษีที่หักบังกาโล	9.13	35.59	12.30
2. รายได้จากภาษีที่หักโรงแรม	22.02	22.38	-3.35
3. รายได้ค่าเช่าห้องประชุม	57.97	12.76	76.32
4. รายได้จากการขายอาหาร เครื่องดื่ม บุหรี่และสินค้า เบ็ดเตล็ด	3.16	50.65	5.12
5. รายได้จากบัตรอาบน้ำ	10.31	15.20	- 1.99
6. รายได้จากบัตรว่ายน้ำ	-21.85	13.62	19.70
7. รายได้จากค่าซักรีด	-11.98	78.93	24.19
8. รายได้จากค่าโทรศัพท์	-53.65	-18.31	27.40
9. รายได้จากการขายน้ำมันเชื้อเพลิง	56.10	65.92	71.40
10. รายได้จากค่าเช่าเก้าอี้ผ้าใบ	22.38	90.84	139.30
11. รายได้จากค่าเช่าทรัพย์สิน	113.87	-74.40	273.81
12. รายได้เบ็ดเตล็ด	161.37	535.89	-73.55
13. รายได้ดอกเบี้ยเงินสะสม	1219.64	524.26	-82.38
14. รับคืนเงินทุนเลี้ยงชีพ	-	-100.-	-92.07
รวม	13.33	37.51	7.80
รายจ่าย			
1. ต้นทุนอาหาร เครื่องดื่ม บุหรี่ และสินค้าเบ็ดเตล็ด	5.80	43.06	-3.12
2. ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	33.98	9.30	20.24
3. ค่าเสื่อมราคา	-33.67	2.79	-6.59
รวม	21.78	14.46	12.32
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	—	—	—

ตาราง 6.3.4

อัตราการเข้าพักบนโรงแรมและบังกาโล¹(%)

เดือน (ปีงบประมาณ)	2516	2517	2518	2519	2520	2521	2522	2523
ตุลาคม	31.65	21.29	15.10	23.52	32.49	35.31	40.01	46.86
พฤศจิกายน	25.76	26.49	15.81	21.37	26.77	33.09	36.79 ³	42.89
ธันวาคม	36.26	27.95	25.81	19.59	31.00	36.66	50.22	51.16
มกราคม	29.04	24.52	19.43	27.73	44.87 ²	31.96 ³	52.77	42.27 ³
กุมภาพันธ์	36.25	21.71	34.15	28.58	37.26	42.38	55.26	51.66
มีนาคม	29.42	29.93	34.38	35.15	43.68	46.26 ²	53.60	64.12 ²
เมษายน	41.18	36.66	41.89	46.08	54.31 ¹	58.78 ¹	67.74 ¹	76.05 ¹
พฤษภาคม	29.33	25.67	36.93	37.29	39.26	43.71	56.92	62.08
มิถุนายน	29.30	20.59	20.58	22.00	28.18	36.48	49.29	43.57
กรกฎาคม	30.49	24.10	21.68	32.70	29.33	32.45	52.18	45.41
สิงหาคม	35.58	26.98	22.54	27.41	38.87	36.57	63.13 ²	60.98
กันยายน	28.88	18.70	19.72	19.25	24.55 ³	37.32	47.74	51.89
เฉลี่ยทั้งปี	31.93	25.38	25.67	28.56	35.87	39.25	52.14	53.24

1. อัตราการเข้าพักสูงสุด

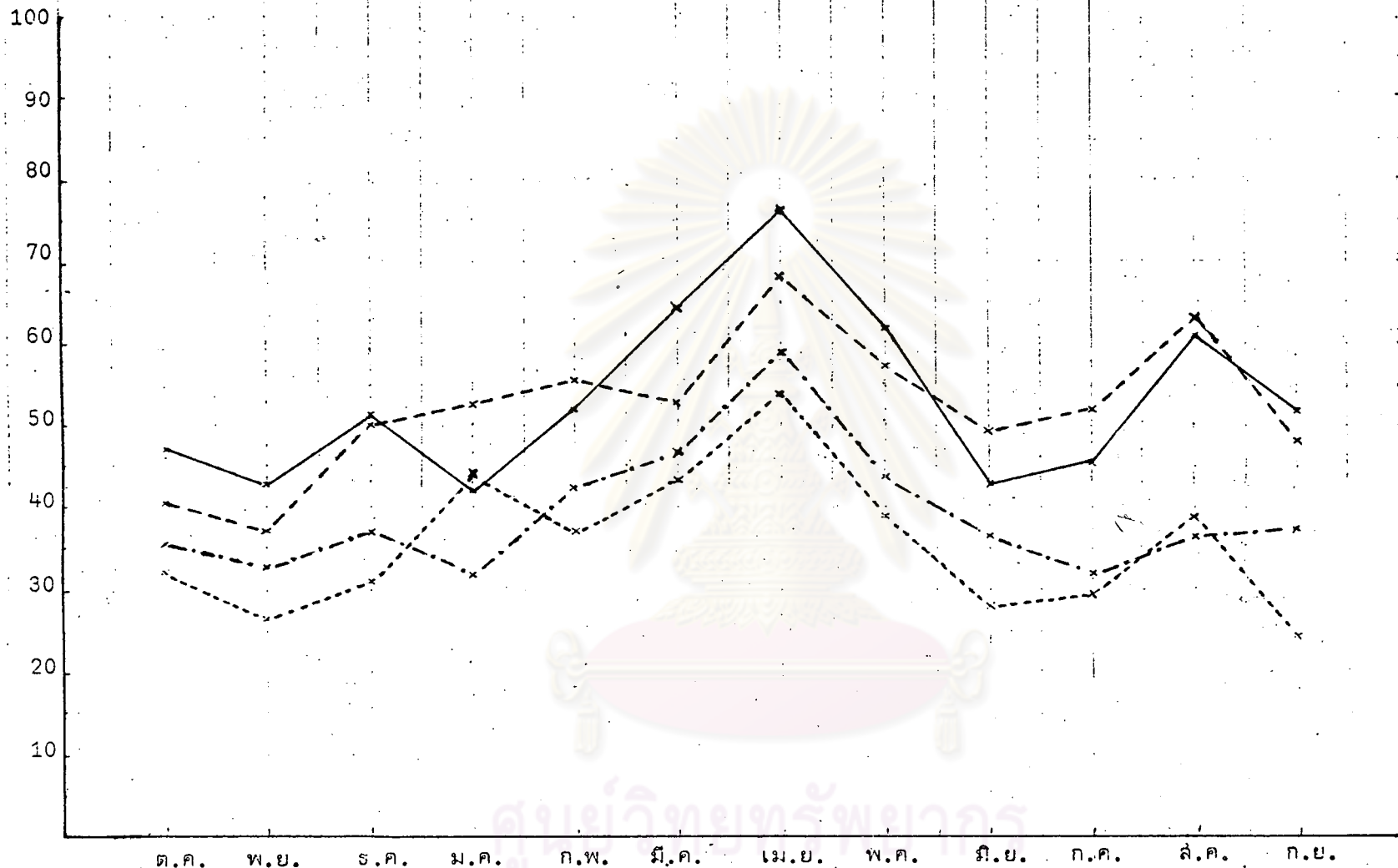
2. อัตราการเข้าพักรองลงมา

3. อัตราการเข้าพักต่ำสุด

¹ ฝ่ายบัญชี, โรงแรมบางแสน "รายงานวิเคราะห์เชิงบริหารประจำปีงบประมาณ 2523"

(ชลบุรี, โรงแรมบางแสน, 2524).

กราฟแสดงอัตราการเข้าพักโรงแรมและปังกาโลปีงประมาณ 2520-2523



—	2523	เฉลี่ย	53.24
- - -	2522	เฉลี่ย	52.14
- · - ·	2521	เฉลี่ย	39.25
· · · ·	2520	เฉลี่ย	35.87

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

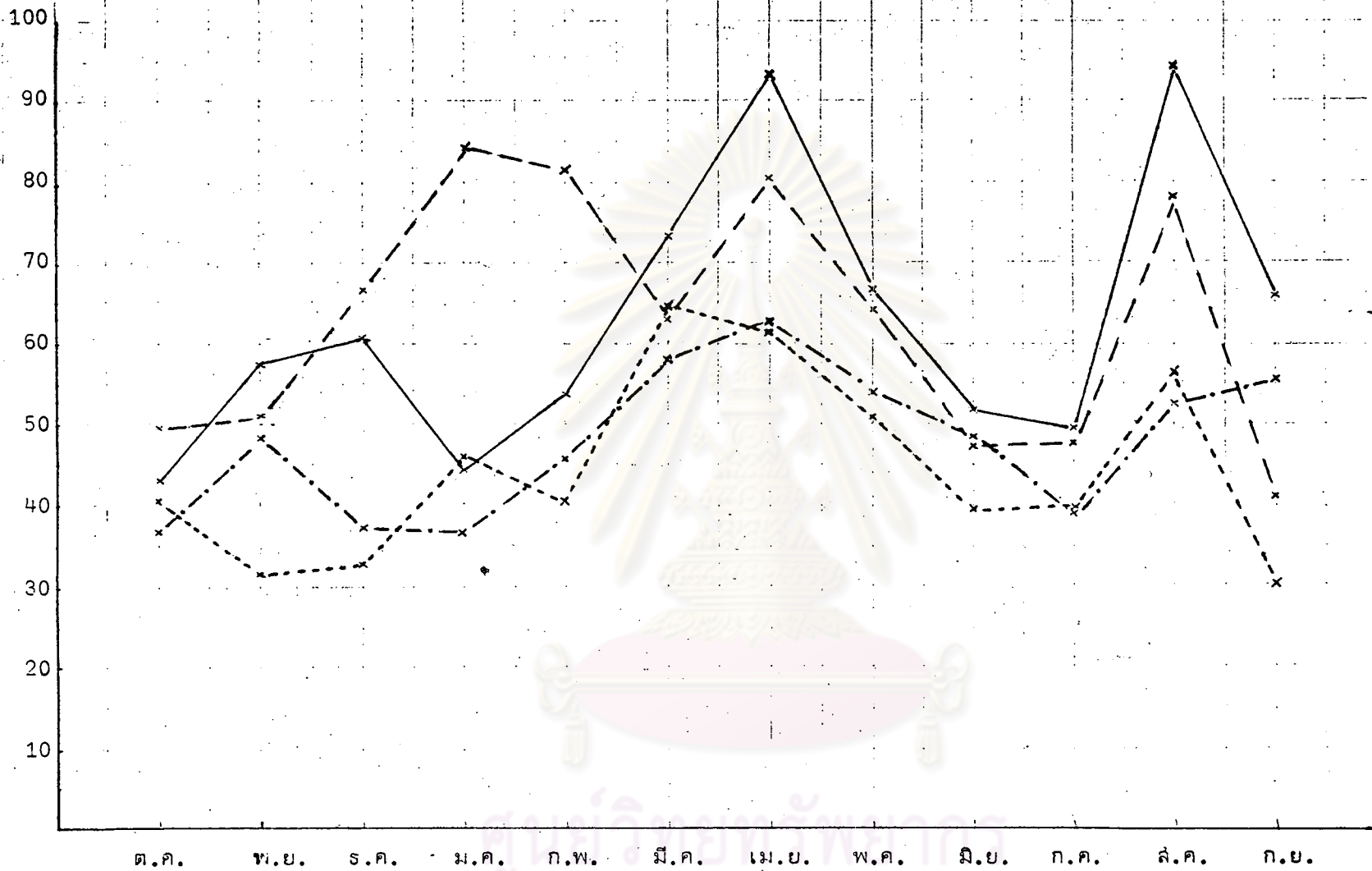
ตาราง 6.3.5
อัตราการเข้าฟักบนโรงแรม¹ (%)

เดือน (ปีงบประมาณ)	2516	2517	2518	2519	2520	2521	2522	2523
ตุลาคม	59.07	24.50	20.69	33.72	40.04	36.93 ³	49.94	42.94 ³
พฤศจิกายน	47.09	31.84	20.57	26.47	31.72	48.16	50.69	57.47
ธันวาคม	47.20	43.16	32.59	30.35	33.70	38.38	65.18	60.62
มกราคม	42.39	34.48	36.71	53.28	45.72	37.93	84.09 ¹	44.27
กุมภาพันธ์	62.81	41.85	42.24	33.05	40.15	45.20	81.65 ²	53.86
มีนาคม	35.87	45.55	49.72	51.72	64.57 ¹	58.49 ²	62.74	73.56
เมษายน	36.93	40.92	51.72	49.54	62.07 ²	62.50 ¹	80.11	93.68 ²
พฤษภาคม	40.23	30.26	36.51	44.82	50.50	54.51	64.07	66.18
มิถุนายน	32.00	34.14	31.38	30.00	39.20	47.47	47.13	51.49
กรกฎาคม	36.61	29.59	25.92	44.93	39.49	39.27	47.50	49.61
สิงหาคม	67.90	37.15	19.13	33.59	56.17	52.50	78.31	93.99 ¹
กันยายน	49.43	32.75	25.97	30.34	30.00 ³	55.17	40.92 ³	65.29
เฉลี่ยทั้งปี	46.71	35.52	32.76	38.48	44.44	48.04	62.69	62.75

1. อัตราการเข้าฟักสูงสุด
2. อัตราการเข้าฟักรองลงมา
3. อัตราการเข้าฟักต่ำสุด

¹ ฝ่ายบัญชี, โรงแรมบางแล่น "รายงานวิเคราะห์เชิงบริหารประจำปีงบประมาณ 2523"
(ชลบุรี, โรงแรมบางแล่น, 2524).

กราฟแสดงอัตราการเข้าพักรักษาพยาบาลปีงบประมาณ 2520-2523



—	2523	เฉลี่ย 62.75
- - -	2522	เฉลี่ย 62.69
- . - .	2521	เฉลี่ย 48.04
. . . .	2520	เฉลี่ย 44.44

ตาราง 6.3.6
อัตราการเข้าพักบังกาโล¹ (%)

เดือน (ปีงบประมาณ)	2516	2517	2518	2519	2520	2521	2522	2523
ตุลาคม	25.54	20.62	13.94	20.75	30.89	34.96	36.68	47.70
พฤศจิกายน	21.31	20.14	14.87	20.51	26.68	29.95 ³	33.82 ³	39.78 ³
ธันวาคม	33.77	24.78	24.39	17.25	30.42	36.30	47.04	49.15
มกราคม	21.41	22.44	15.83	24.78	44.68 ²	30.70	46.09	42.64
กุมภาพันธ์	30.84	17.93	32.47	27.63	35.61	41.77	48.42	51.30
มีนาคม	28.09	26.68	31.20	31.65	38.76	43.94 ²	51.56	64.12 ²
เมษายน	42.05	35.78	39.86	45.35	52.64 ¹	58.00 ¹	65.09 ¹	76.05 ¹
พฤษภาคม	26.47	24.72	34.72	35.70	36.86	41.43	55.40	62.08
มิถุนายน	28.72	17.75	18.34	20.31	25.88	34.12	49.75	43.57
กรกฎาคม	29.29	22.75	20.79	30.12	27.76	30.99	53.18	45.41
สิงหาคม	28.93	24.86	23.25	26.11	35.18	33.14	59.78 ²	60.98
กันยายน	24.62	15.79	17.94	16.91	23.38 ³	33.48	49.19	51.84
เฉลี่ยทั้งปี	28.39	22.85	23.97	26.42	34.06	37.40	49.67	52.88

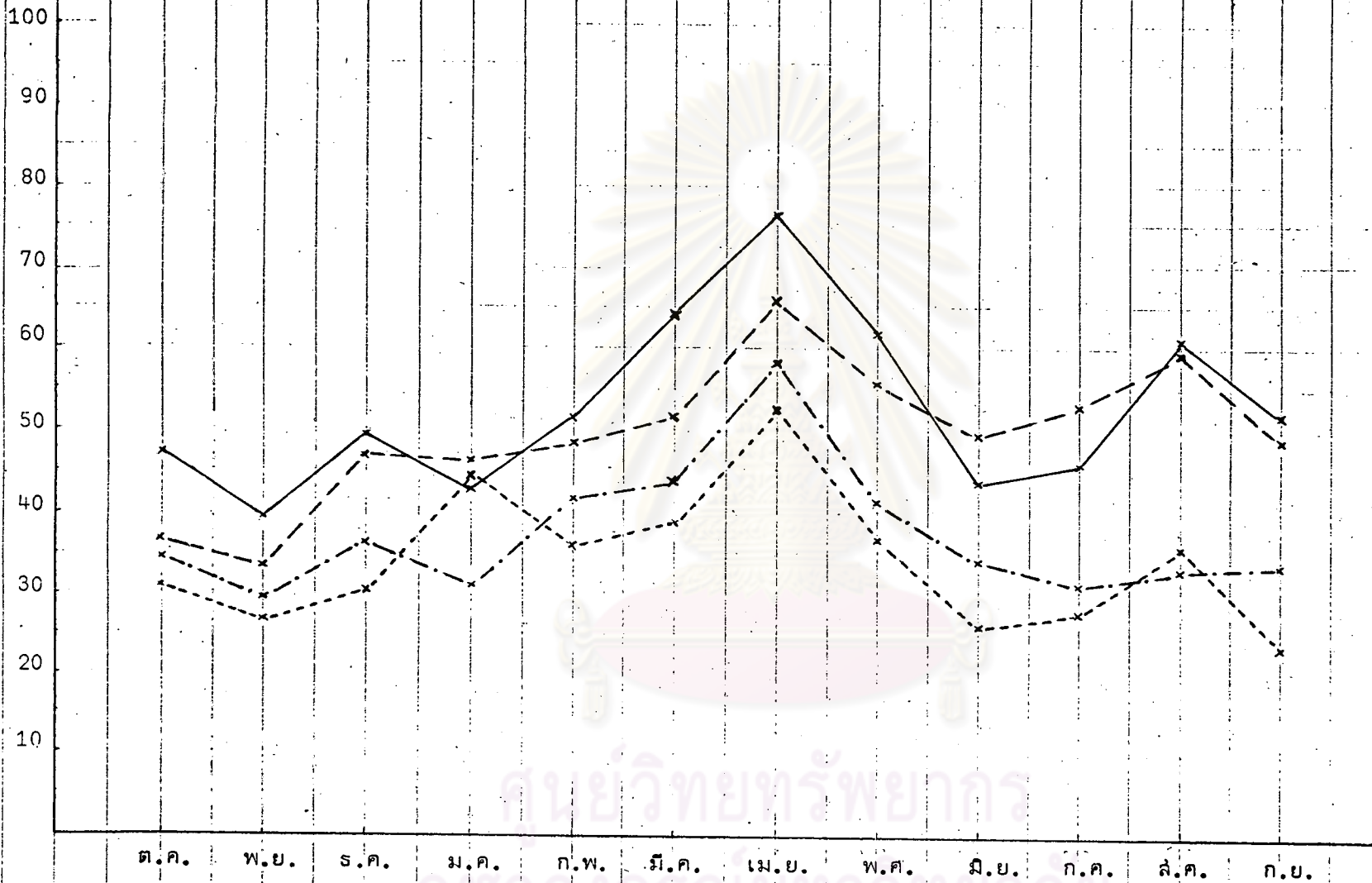
1. อัตราการเข้าพักสูงสุด
2. อัตราการเข้าพักรองลงมา
3. อัตราการเข้าพักต่ำสุด

¹ ฝ้ายบัญชี, โรงแรมบางแสน "รายงานวิเคราะห์เชิงบริหารประจำปีงบประมาณ 2523"

(ชลบุรี, โรงแรมบางแสน, 2524).

กราฟ 6.3.3

กราฟแสดงอัตราการเข้าพักบังกาโลปีงบประมาณ 2520-2523



ปีงบประมาณ	เฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย
2523	เฉลี่ย	52.88
2522	เฉลี่ย	49.67
2521	เฉลี่ย	37.40
2520	เฉลี่ย	34.06

6.3.2 การวิเคราะห์รายจ่ายและต้นทุน

รายจ่ายของโรงแรมบางแสนแบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ

1. ต้นทุนอาหาร เครื่องดื่ม บุหรี่ และสินค้าเบ็ดเตล็ด

ต้นทุนอาหาร เครื่องดื่ม บุหรี่ และสินค้าเบ็ดเตล็ด มีความสัมพันธ์โดยตรงกับรายได้จากการขายอาหาร เครื่องดื่ม บุหรี่ และสินค้าเบ็ดเตล็ด ดังนั้นในการวิเคราะห์ต้นทุนอาหาร เครื่องดื่ม บุหรี่ และสินค้าเบ็ดเตล็ด เพื่อดูสมรรถภาพในการควบคุมภายในและนโยบายการตั้งราคา จึงต้องเปรียบเทียบกับรายได้จากการขายอาหาร เครื่องดื่ม บุหรี่ และสินค้าเบ็ดเตล็ด

ต้นทุนอาหาร

โรงแรมบางแสนประมาณการต้นทุนอาหารไว้เป็นอัตราร้อยละ 50 ของรายได้จากการขายอาหารเหมือนกันทุกปี เมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุนที่เกิดขึ้นกับต้นทุนตามประมาณการจะเป็นดังนี้ (ตาราง 6.3.7)

ปีงบประมาณ	ต้นทุนที่เกิดขึ้นจริง	ต้นทุนตามประมาณการ	ผลต่าง
2520	53.89%	50.00%	+3.89%
2521	51.95%	50.00%	+1.95%
2522	49.28%	50.00%	-0.72%
2523	53.29%	50.00%	+3.29%
เฉลี่ย	51.85%	50.00%	+1.85%

จากตัวเลขการเปรียบเทียบข้างต้นจะเห็นว่าต้นทุนอาหารที่เกิดขึ้นจริงแตกต่างจากต้นทุนตามประมาณการเพียงเล็กน้อย ซึ่งอาจแสดงว่าการควบคุมภายในของแผนกอาหารและเครื่องดื่มอยู่ในเกณฑ์ดี แต่จากการทดสอบราคาอาหารและแบบสอบถามผู้มาใช้บริการ พบว่า ราคาอาหารของภัตตาคารยามทะเลใกล้เคียงกับร้านอาหารอื่น ๆ ร้านอาหารอยู่ในเกณฑ์ดี แต่ปริมาณและคุณภาพของอาหารด้อยกว่าร้านอาหารอื่น ๆ ในบริเวณนั้น ส่วนห้องอาหารบนโรงแรมราคาอาหารสูงกว่าร้านอาหารอื่น ๆ ปริมาณและคุณภาพด้อยกว่าราคา ทำให้ผู้มาใช้บริการที่พึงพอใจไม่ยอมรับประทานอาหารของโรงแรมทั้งสองแห่ง ทั้งนี้ยังไม่อาจสรุปได้ว่าการควบคุมต้นทุนอาหารของโรงแรมอยู่ในเกณฑ์ดีดังที่ตัวเลขแสดง เพราะผู้มาใช้บริการส่วนใหญ่ยังมีความรู้สึกว่าคุณภาพและ

ปริมาณของอาหารไม่เหมาะสมกับราคาอาหาร ผู้บริหารจึงควรให้ความสนใจกับแผนกซื้อและแผนกอาหารให้มากขึ้น

เมื่อเปรียบเทียบต้นทุนอาหารปีงบประมาณ 2520-2523 จะเห็นได้ว่าปีงบประมาณ 2522 มีต้นทุนอาหารต่ำสุดและต่ำกว่าประมาณต้นทุนคือ 49.28% ทั้งนี้เนื่องจากการคัดเลือกกลุ่มสัมมนา การคัดเลือกกลุ่มสัมมนาที่ต้นทุนอาหารจะต่ำกว่าการขายอาหารตามสั่ง

ต้นทุนเครื่องดื่ม

โรงแรมบางแห่งประมาณการต้นทุนเครื่องดื่มไว้เป็นอัตราร้อยละ 60 ของรายได้จากการขายเครื่องดื่มเหมือนกันทุกปีเช่นกัน เมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุนที่เกิดขึ้นจริงกับต้นทุนตามประมาณการจะเป็นดังนี้ (ตาราง 6.3.7)

ปีงบประมาณ	ต้นทุนที่เกิดขึ้นจริง	ต้นทุนตามประมาณการ	ผลต่าง
2520	71.41%	60.00%	+11.41%
2521	64.04%	60.00%	+ 4.04%
2522	66.07%	60.00%	+ 6.07%
2523	59.69%	60.00%	- 0.31%
เฉลี่ย	65.30%	60.00%	+ 5.30%

จากตัวเลขการเปรียบเทียบข้างต้นจะเห็นว่าต้นทุนเครื่องดื่มที่เกิดขึ้นจริงของปีงบประมาณ 2521-2523 แตกต่างจากต้นทุนตามประมาณการเพียงเล็กน้อย และมีแนวโน้มที่จะลดลงเท่ากับต้นทุนตามประมาณการ แสดงว่าการควบคุมเครื่องดื่มและโรงแรมอยู่ในเกณฑ์ดี

ต้นทุนนุหรี

เนื่องจากนุหรีเป็นสินค้าที่ต้องขายตามราคาควบคุมมีอัตรากำไรที่แน่นอน คือ ร้อยละ 5 ของราคาขาย เมื่อคำนวณต้นทุนนุหรีของโรงแรมจะเป็นดังนี้ (ตาราง 6.3.7)

ปีงบประมาณ	ต้นทุนที่เกิดขึ้นจริง	ต้นทุนตามประมาณการ	ผลต่าง
2520	91.32%	95.00%	- 3.68%
2521	93.50%	95.00%	- 1.50%
2522	96.11%	95.00%	+ 1.11%
2523	90.67%	95.00%	- 4.33%
เฉลี่ย	92.69%	95.00%	- 2.31%

จากตัวเลขข้างต้นแสดงว่าการควบคุมhuriของโรงแรมบางแสนอยู่ในเกณฑ์ การที่ต้นทุนที่เกิดขึ้นจริงต่ำกว่าต้นทุนตามประมาณการเนื่องจากโรงแรมมีhuriคงเหลืออยู่ในขณะที่ มีการประกาศขึ้นราคาhuri ดังนั้นโรงแรมจึงได้กำไรจากhuriสูงกว่าอัตราปกติ

ต้นทุนสินค้าเบ็ดเตล็ด

ต้นทุนhuriของโรงแรมบางแสนเป็นดังนี้

ปีงบประมาณ 2520	ต้นทุนสินค้าเบ็ดเตล็ดเท่ากับ 61.36%
ปีงบประมาณ 2521	ต้นทุนสินค้าเบ็ดเตล็ดเท่ากับ 39.75% ลดลงจากปีงบประมาณ 2520 เท่ากับ 21.61%
ปีงบประมาณ 2522	ต้นทุนสินค้าเบ็ดเตล็ดเท่ากับ 84.64% เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2521 เท่ากับ 44.89%
ปีงบประมาณ 2523	ต้นทุนสินค้าเบ็ดเตล็ดเท่ากับ 60.63% ลดลงจากปีงบประมาณ 2522 เท่ากับ 24.01%

จากตัวเลขข้างต้น แสดงให้เห็นว่าต้นทุนสินค้าเบ็ดเตล็ดของโรงแรม บางแสนไม่สม่ำเสมอ มีความแตกต่างกันค่อนข้างมาก แสดงว่าการควบคุมสินค้าเบ็ดเตล็ดของ โรงแรมยังไม่ดีพอ

จากการวิเคราะห์ต้นทุนอาหาร เครื่องดื่ม บุหรี่ และสินค้าเบ็ดเตล็ด
สรุปได้ว่า

1. ต้นทุนอาหารของโรงแรมบางแสนยังอยู่ในเกณฑ์ที่สูง เมื่อเปรียบเทียบกับราคาขาย คุณภาพ และปริมาณของอาหาร ต้นทุนเครื่องดื่มก็อยู่ในเกณฑ์ที่สูงกว่าที่โรงแรมกำหนด ต้นทุนบุหรี่อยู่ในเกณฑ์ดี และต้นทุนสินค้าเบ็ดเตล็ดยังอยู่ในเกณฑ์ที่สูงและไม่สม่ำเสมอด้วย

2. ต้นทุนอาหารต่ำสุดปีงบประมาณ 2522 และสูงที่สุดปีงบประมาณ 2523 ต้นทุนเครื่องดื่มต่ำสุดปีงบประมาณ 2523 และสูงที่สุดปีงบประมาณ 2520 ต้นทุนบุรุษต่ำสุดปีงบประมาณ 2523 และสูงที่สุดปีงบประมาณ 2522 ส่วนต้นทุนสินค้าเบ็ดเตล็ดต่ำสุดปีงบประมาณ 2521 และสูงที่สุดปีงบประมาณ 2522

2. ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน

ค่าใช้จ่ายดำเนินงานของโรงแรมบางแสนแบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ดังนี้

ก. เงินเดือนและผลประโยชน์ตอบแทนอื่น ๆ

จากตาราง 6.3.9 สรุปได้ว่า

ปีงบประมาณ 2520	เงินเดือนและค่าตอบแทนแรงงานอื่น ๆ เท่ากับ 59.03% ของค่าใช้จ่ายดำเนินงาน
ปีงบประมาณ 2521	เงินเดือนและค่าตอบแทนแรงงานอื่น ๆ เท่ากับ 57.46% ของค่าใช้จ่ายดำเนินงาน เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2520 เท่ากับ 17.02%
ปีงบประมาณ 2522	เงินเดือนและค่าตอบแทนแรงงานอื่น ๆ เท่ากับ 55.19% ของค่าใช้จ่ายดำเนินงาน เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2521 เท่ากับ 5.01%
ปีงบประมาณ 2523	เงินเดือนและค่าตอบแทนแรงงานอื่น ๆ เท่ากับ 57.65% ของค่าใช้จ่ายดำเนินงาน เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2522 เท่ากับ 39.93%

จากตัวเลขข้างต้นจะเห็นได้ว่า โรงแรมบางแล่นต้องรับภาระการจ่ายเงินเดือนและค่าตอบแทนแรงงานอื่น ๆ ให้แก่พนักงานในระดับที่สูงมาก ถึง 55-60% ของค่าใช้จ่ายดำเนินงานทั้งสิ้น โดยเฉพาะปีงบประมาณ 2521 และปีงบประมาณ 2523 มีอัตราการเพิ่มขึ้นของเงินเดือนและค่าตอบแทนแรงงานอื่น ๆ เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2520 และปีงบประมาณ 2522 ถึง 17.02% และ 39.93% ทั้ง ๆ ที่ปีงบประมาณ 2521 และปีงบประมาณ 2523 มีรายได้เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2520 และปีงบประมาณ 2522 เพียง 7.80% และ 13.33% เท่านั้น (ตาราง 6.3.3) แสดงว่าอัตราการเพิ่มขึ้นของเงินเดือนและค่าตอบแทนแรงงานอื่น ๆ สูงกว่าอัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้มาก หากรายจ่ายดังกล่าวยังมีลักษณะการเพิ่มขึ้นสูงอยู่เช่นนี้เรื่อย ๆ ในขณะที่โรงแรมบางแล่นยังไม่มีการขยายจำนวนที่ฟักอยู่เช่นเดิม ภายในระยะเวลา 5 ปี โรงแรมบางแล่นก็ไม่สามารถรับภาระการจ่ายเงินเดือนและค่าตอบแทนแรงงานอื่น ๆ ต่อไปได้อีกแน่นอน

เหตุที่รายจ่ายเงินเดือนและค่าตอบแทนแรงงานอื่น ๆ ปีงบประมาณ 2521 และปีงบประมาณ 2523 มีการเพิ่มสูงขึ้นในอัตราที่สูง เนื่องจากการปรับค่าแรงขั้นต่ำของรัฐบาล โรงแรมบางแล่นเป็นรัฐวิสาหกิจซึ่งต้องอยู่ภายใต้กฎหมายแรงงานและกฎหมายรัฐวิสาหกิจ จำเป็นต้องจ่ายค่าแรงอย่างต่ำเท่ากับค่าแรงขั้นต่ำที่รัฐบาลกำหนด และจำเป็นต้องให้สวัสดิการต่าง ๆ ตามที่กฎหมายรัฐวิสาหกิจกำหนดด้วย ฉะนั้นการเพิ่มขึ้นของเงินเดือนและค่าตอบแทนแรงงานอื่น ๆ จึงเป็นสิ่งที่ไม่สามารถควบคุมไม่ได้

ปีงบประมาณ 2523 เป็นปีที่มีรายจ่ายเงินเดือนและค่าตอบแทนแรงงานอื่น ๆ เพิ่มขึ้นสูงมากถึง 39.93% เป็นผลเนื่องมาจากการปรับบัญชีเงินเดือนให้เท่ากับบัญชีเงินเดือนมาตรฐานของรัฐวิสาหกิจและปรับค่าครองชีพจากเดือนละ 200 บาท เป็น 300-400 บาท ทำให้เงินเดือนเพิ่มขึ้น 41.52% และค่าครองชีพเพิ่มขึ้น 48.43% ซึ่งผลทำให้เงินสะสมจ่ายสมทบสูงขึ้นตามด้วย 52.43% (ตาราง 6.3.10)

ปีงบประมาณ 2522 เป็นปีที่มีการเพิ่มขึ้นของเงินเดือนและค่าตอบแทนแรงงานอื่น ๆ น้อยมากเพียง 5.01% ของเงินเดือนปีงบประมาณ 2521

ข. ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา

จากตาราง 6.3.9 สรุปได้ว่า

ปีงบประมาณ 2520 ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษาเท่ากับ 13.91% ของค่าใช้จ่ายดำเนินงาน

ปีงบประมาณ 2521 ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษาเท่ากับ 18.09% ของค่าใช้จ่ายดำเนินงาน
เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2520 เท่ากับ 56.33%

ปีงบประมาณ 2522 ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษาเท่ากับ 10.08% ของค่าใช้จ่ายดำเนินงาน
เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2521 เท่ากับ 39.12%

ปีงบประมาณ 2523 ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษาเท่ากับ 9.09% ของค่าใช้จ่ายดำเนินงาน
เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2522 เท่ากับ 20.81%

จากตัวเลขข้างต้น จะเห็นว่าค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษาของโรงพยาบาล
บางแห่งมีแนวโน้มที่จะลดลงเหลือเพียงประมาณ 9-10% เหตุผลที่ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษาปีงบ-
ประมาณ 2520 และปีงบประมาณ 2521 สูงถึง 13.91% และ 18.09% เนื่องจากปลายปีงบประมาณ
2520 และปีงบประมาณ 2521 มีการทาสีบังกาโลใหม่ทุกหลัง ซึ่งโดยปกติค่าทาสีบังกาโลใหม่ไม่ควร
เป็นค่าใช้จ่ายลงทุนมากกว่าค่าใช้จ่ายดำเนินงาน และปีงบประมาณ 2520 และปีงบประมาณ 2521
ควรจะมีขาดทุนจากการดำเนินงานน้อยกว่าที่ปรากฏตามงบการเงิน

ค. ค่าไฟฟ้า น้ำประปา และเชื้อเพลิง

จากตาราง 6.3.9 สรุปได้ว่า

ปีงบประมาณ 2520 ค่าไฟฟ้า น้ำประปา และเชื้อเพลิงเท่ากับ 8.08% ของค่าใช้จ่ายดำเนินงาน

ปีงบประมาณ 2521 ค่าไฟฟ้า น้ำประปา และเชื้อเพลิงเท่ากับ 8.77% ของค่าใช้จ่ายดำเนินงาน
เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2520 เท่ากับ 30.56%

ปีงบประมาณ 2522 ค่าไฟฟ้า น้ำประปา และเชื้อเพลิงเท่ากับ 11.79% ของค่าใช้จ่ายดำเนินงาน
เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2521 เท่ากับ 46.94%

ปีงบประมาณ 2523 ค่าไฟฟ้า น้ำประปา และเชื้อเพลิงเท่ากับ 14.38% ของค่าใช้จ่ายดำเนินงาน
เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2522 เท่ากับ 63.32%

จากตัวเลขข้างต้น แสดงให้เห็นว่าค่าไฟฟ้า น้ำประปา และ ค่าเชื้อเพลิง

มีแนวโน้มสูงขึ้นและเป็นการสูงขึ้นในอัตราที่ก้าวหน้าด้วย กล่าวคือ เปรอ์เซ็นตการเพิ่มขึ้นสูงขึ้นทุก ๆ ปี และจากตาราง 6.3.14 ทำให้ทราบว่า ปีงบประมาณ 2522 ค่าใช้จ่ายตัวนี้สูงขึ้นกว่าปีงบประมาณ 2521 ถึง 46.94% เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของค่าน้ำมันเชื้อเพลิงเพราะการปรับราคาค่าน้ำมัน ส่วนปีงบประมาณ 2523 ค่าไฟฟ้า น้ำประปา และค่าเชื้อเพลิงสูงขึ้นกว่าปีงบประมาณ 2522 เท่ากับ 63.32% และสูงกว่าปีงบประมาณ 2521 เท่ากับ 139.98% เนื่องจากการปรับราคาค่าน้ำมันเชื้อเพลิงประการหนึ่ง และอีกประการหนึ่งก็เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของค่าน้ำประปา ซึ่งสูงขึ้นกว่าปีงบประมาณ 2522 เท่ากับ 200.73% เนื่องจากแต่เดิมโรงแรมบางแ่ล่นได้รับสิทธิพิเศษเพราะเป็นรัฐวิสาหกิจให้เสียค่าน้ำประปาเพียงหนึ่งในสามของค่าน้ำประปาที่ไ้จริง แต่ปีงบประมาณ 2523 ได้มีการยกเลิกสิทธิพิเศษนี้ โรงแรมบางแ่ล่นจึงต้องจ่ายค่าน้ำประปาเต็มจำนวนที่ไ้จริง

ง. ค่าภาษีและค่าเบี้ยประกันภัย

จากตาราง 6.3.9 สรุปได้ว่า

ปีงบประมาณ 2520 ค่าภาษีและค่าเบี้ยประกันภัยเท่ากับ 9.24% ของค่าใช้จ่ายดำเนินงาน
 ปีงบประมาณ 2521 ค่าภาษีและค่าเบี้ยประกันภัยเท่ากับ 8.59% ของค่าใช้จ่ายดำเนินงาน
 เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2520 เท่ากับ 11.75%
 ปีงบประมาณ 2522 ค่าภาษีและค่าเบี้ยประกันภัยเท่ากับ 17.06% ของค่าใช้จ่ายดำเนินงาน
 เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2521 เท่ากับ 117.02%
 ปีงบประมาณ 2523 ค่าภาษีและค่าเบี้ยประกันภัยเท่ากับ 14.43% ของค่าใช้จ่ายดำเนินงาน
 เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2522 เท่ากับ 13.36%

จากตัวเลขข้างต้น จะเห็นได้ว่า ปีงบประมาณ 2522 และปีงบประมาณ 2523 ค่าภาษีและค่าเบี้ยประกันภัยสูงขึ้นจาก 8-9% ของค่าใช้จ่ายดำเนินงาน เป็น 17.06% และ 14.43% ของค่าใช้จ่ายดำเนินงาน โดยเฉพาะปีงบประมาณ 2522 ค่าใช้จ่ายตัวนี้สูงกว่าปีงบประมาณ 2521 ถึง 117.02% เมื่อวิเคราะห์รายละเอียดของตาราง 6.3.11 แล้วปรากฏว่าปีงบประมาณ 2522 ค่าภาษีการค้างชำระสูงขึ้นจากปีงบประมาณ 2521 ถึง 139.46% และปีงบประมาณ 2523 ค่าภาษีการค้างชำระสูงกว่าปีงบประมาณ 2521 ถึง 196.11% เนื่องจากเมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2522 มีการเปลี่ยนอัตราภาษีการค้างชำระประเภทการค้า 7(ข) โรงแรม จากอัตราร้อยละ 7.5 ของรายรับ

เป็นภาษี 2 ระดับ คือ รายรับในเดือนภาษีเฉพาะส่วนที่ไม่เกิน 30,000 บาท เสียภาษีการค้ำใน อัตราร้อยละ 10.0 ส่วนรายรับในเดือนภาษีเฉพาะส่วนที่เกิน 30,000 บาท เสียภาษีการค้ำใน อัตราร้อยละ 15.0

จ. ค่าใช้จ่ายสำนักงาน

จากตาราง 6.3.9 สรุปลงได้ว่า

ปีงบประมาณ 2520 ค่าใช้จ่ายสำนักงานเท่ากับ 4.80% ของค่าใช้จ่ายดำเนินงาน

ปีงบประมาณ 2521 ค่าใช้จ่ายสำนักงานเท่ากับ 4.53% ของค่าใช้จ่ายดำเนินงาน
เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2520 เท่ากับ 13.48%

ปีงบประมาณ 2522 ค่าใช้จ่ายสำนักงานเท่ากับ 4.07% ของค่าใช้จ่ายดำเนินงาน
ลดลงจากปีงบประมาณ 2521 เท่ากับ 1.92%

ปีงบประมาณ 2523 ค่าใช้จ่ายสำนักงานเท่ากับ 3.27% ของค่าใช้จ่ายดำเนินงาน
เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2522 เท่ากับ 7.79%

จากตัวเลขข้างต้น จะเห็นได้ว่าค่าใช้จ่ายสำนักงานของโรงพยาบาล
น้อยมากและมีแนวโน้มลดลง แสดงว่าโรงพยาบาลมีนโยบายที่จะลดค่าใช้จ่ายสำนักงานลง

ฉ. ค่าใช้จ่ายบริหาร

จากตาราง 6.3.9 สรุปลงดังนี้

ปีงบประมาณ 2520 ค่าใช้จ่ายบริหารเท่ากับ 2.53% ของค่าใช้จ่ายดำเนินงาน

ปีงบประมาณ 2521 ค่าใช้จ่ายบริหารเท่ากับ 1.79% ของค่าใช้จ่ายดำเนินงาน
ลดลงจากปีงบประมาณ 2520 เท่ากับ 14.75%

ปีงบประมาณ 2522 ค่าใช้จ่ายบริหารเท่ากับ 1.46% ของค่าใช้จ่ายดำเนินงาน
ลดลงจากปีงบประมาณ 2521 เท่ากับ 10.68%

ปีงบประมาณ 2523 ค่าใช้จ่ายบริหารเท่ากับ 0.90% ของค่าใช้จ่ายดำเนินงาน
ลดลงจากปีงบประมาณ 2522 เท่ากับ 17.13%

จากตัวเลขข้างต้น จะเห็นว่าค่าใช้จ่ายบริหารของโรงพยาบาล
น้อยมากและมีแนวโน้มลดลงด้วย แสดงว่าโรงพยาบาลมีนโยบายที่จะลดค่าใช้จ่ายบริหารเช่นเดียว

เกินกับค่าใช้จ่ายดำเนินงาน

ข. ค่าใช้จ่ายในการโฆษณาและส่งเสริมการขาย

จากตาราง 6.3.9 สรุปลดดังนี้

ปีงบประมาณ 2520 ค่าใช้จ่ายในการโฆษณาและส่งเสริมการขายเท่ากับ 2.41% ของค่าใช้จ่ายดำเนินงาน

ปีงบประมาณ 2521 ค่าใช้จ่ายในการโฆษณาและส่งเสริมการขายเท่ากับ 0.77% ของค่าใช้จ่ายดำเนินงาน

ลดลงจากปีงบประมาณ 2520 เท่ากับ 61.44%

ปีงบประมาณ 2522 ค่าใช้จ่ายในการโฆษณาและส่งเสริมการขายเท่ากับ 0.35% ของค่าใช้จ่ายดำเนินงาน

ลดลงจากปีงบประมาณ 2521 เท่ากับ 50.71%

ปีงบประมาณ 2523 ค่าใช้จ่ายในการโฆษณาและส่งเสริมการขายเท่ากับ 0.28% ของค่าใช้จ่ายดำเนินงาน

เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2522 เท่ากับ 8.05%

จากตัวเลขข้างต้น จะเห็นได้ว่าค่าใช้จ่ายในการโฆษณาและส่งเสริมการขายของโรงแรมบางแห่งน้อยมากและมีแนวโน้มลดลงเช่นกัน

เมื่อวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายดำเนินงานทั้ง 7 ประเภทรวมกันแล้ว พอสรุปได้ว่า

ปีงบประมาณ 2520 ค่าใช้จ่ายดำเนินงานเท่ากับ 70.90% ของรายได้ทั้งสิ้น

ปีงบประมาณ 2521 ค่าใช้จ่ายดำเนินงานเท่ากับ 79.08% ของรายได้ทั้งสิ้น

เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2520 เท่ากับ 20.24%

ปีงบประมาณ 2522 ค่าใช้จ่ายดำเนินงานเท่ากับ 62.86% ของรายได้ทั้งสิ้น

เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2521 เท่ากับ 9.30%

ปีงบประมาณ 2523 ค่าใช้จ่ายดำเนินงานเท่ากับ 74.31% ของรายได้ทั้งสิ้น

เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2522 เท่ากับ 33.98%

ปีงบประมาณ 2520 ค่าใช้จ่ายดำเนินงานเท่ากับ 70.90% ของรายได้ อยู่ในเกณฑ์

ที่สูงเนื่องจากเงินเดือนและค่าตอบแทนแรงงานอื่น ๆ และ

ค่าซ่อมแซมอาคาร

ปีงบประมาณ 2521 ค่าใช้จ่ายดำเนินงานเท่ากับ 79.08% ของรายได้ เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2520 เท่ากับ 20.24% ในขณะที่รายได้ทั้งสิ้นเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2520 เพียง 7.80% ทั้งนี้เนื่องจากการเพิ่มของเงินเดือนและค่าตอบแทนแรงงานอื่น ๆ และซ่อมแซมอาคาร

ปีงบประมาณ 2522 ค่าใช้จ่ายดำเนินงานเท่ากับ 62.86% ของรายได้ เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2521 เท่ากับ 9.30% ในขณะที่รายได้ทั้งสิ้นเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2521 ถึง 37.51% แสดงว่ามีสัมรรถภาพในการหารายได้และควบคุมค่าใช้จ่ายดี ค่าใช้จ่ายดำเนินงานที่เพิ่มขึ้นเนื่องจากการเพิ่มขึ้นของค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและค่าภาษีการค้า

ปีงบประมาณ 2523 ค่าใช้จ่ายดำเนินงานเท่ากับ 74.13% ของรายได้ เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2522 เท่ากับ 33.98% ในขณะที่รายได้เพิ่มขึ้นเพียง 13.33% ทั้งนี้เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของเงินเดือนและค่าตอบแทนแรงงานอื่น ๆ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าภาษีการค้า และค่าน้ำประปา

ปีงบประมาณ 2522 และปีงบประมาณ 2523 โรงแรมบางแสน เริ่มมีนโยบายที่จะลดค่าใช้จ่ายสำนักงานค่าใช้จ่ายในการบริหารและค่าใช้จ่ายในการโฆษณาและส่งเสริมการขาย

3. ค่าเสื่อมราคา

จากตาราง 6.3.9 ปรากฏว่า

ปีงบประมาณ 2520 ค่าเสื่อมราคาเท่ากับ 12.65% ของรายได้ทั้งสิ้น

ปีงบประมาณ 2521 ค่าเสื่อมราคาเท่ากับ 10.97% ของรายได้ทั้งสิ้น

ลดลงจากปีงบประมาณ 2520 เท่ากับ 6.59%

ปีงบประมาณ 2522 ค่าเสื่อมราคาเท่ากับ 8.20% ของรายได้ทั้งสิ้น

เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2521 เท่ากับ 2.79%

ปีงบประมาณ 2523 ค่าเสื่อมราคาเท่ากับ 4.80% ของรายได้ทั้งสิ้น

ลดลงจากปีงบประมาณ 2522 เท่ากับ 33.67%

จากตัวเลขข้างต้น จะเห็นได้ว่า ค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินของโรงพยาบาลบางแห่ง มีจำนวนน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้ทั้งสิ้นของโรงพยาบาล และมีแนวโน้มที่จะลดลงทุกปี หากยังคงไม่มีการพัฒนาและปรับปรุงอาคารอยู่เช่นเดิม โดยเฉพาะปีงบประมาณ 2523 ค่าเสื่อมราคาลดลงเหลือเพียง 4.80% ของรายได้ทั้งสิ้นเท่านั้น



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง 6.3.7

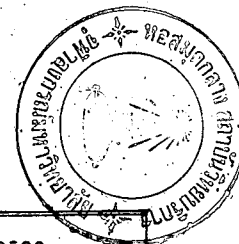
ต้นทุนอาหาร เครื่องดื่ม บุหรี่ และสินค้าเบ็ดเตล็ด

ปีงบประมาณ	2523		2522		2521		2520	
รายได้จากการขายอาหาร	3,338,623.39	100.00%	3,328,851.40	100.00%	2,030,352.13	100.00%	1,723,320.25	100.00%
ต้นทุนอาหาร	1,779,137.14	53.29%	1,640,584.58	49.28%	1,054,833.44	51.95%	928,617.56	53.89%
กำไรแปรรูป	1,559,486.25	46.71%	1,688,266.82	50.72%	975,518.69	48.05%	794,702.69	46.11%
รายได้จากการขายเครื่องดื่ม	1,020,233.36	100.00%	890,164.40	100.00%	642,376.95	100.00%	767,121.73	100.00%
ต้นทุนเครื่องดื่ม	609,957.42	59.59%	588,131.84	66.07%	411,392.50	64.04%	547,764.86	71.41%
กำไรแปรรูป	411,275.94	40.31%	302,032.56	33.93%	230,984.45	35.96%	219,356.87	28.59%
รายได้จากการขายบุหรี่	120,150.00	100.00%	121,974.00	100.00%	200,995.10	100.00%	248,120.00	100.00%
ต้นทุนบุหรี่	108,941.83	90.67%	117,226.07	96.11%	187,935.09	93.50%	226,591.50	91.32%
กำไรแปรรูป	11,208.17	9.33%	4,747.93	3.89%	13,060.01	6.50%	21,528.50	8.68%
รายได้จากการขายสินค้าเบ็ดเตล็ด	54,073.54	100.00%	53,294.21	100.00%	43,212.41	100.00%	36,229.84	100.00%
ต้นทุนสินค้าเบ็ดเตล็ด	32,765.54	60.63%	45,109.47	84.64%	17,178.28	39.75%	22,230.53	61.36%
กำไรแปรรูป	21,288.10	39.37%	8,184.74	15.36%	26,034.13	60.25%	13,999.31	38.64%
รวมอาหาร เครื่องดื่ม บุหรี่ และสินค้าเบ็ดเตล็ด								
รายได้จากการขายอาหาร เครื่องดื่ม บุหรี่ และสินค้าเบ็ดเตล็ด	4,533,080.39	100.00%	4,394,284.01	100.00%	2,916,936.59	100.00%	2,774,791.82	100.00%
ต้นทุนอาหาร เครื่องดื่ม บุหรี่ และสินค้าเบ็ดเตล็ด	2,529,821.93	55.81%	2,391,051.96	54.41%	1,671,339.31	57.30%	1,725,204.45	62.17%
กำไรแปรรูป	2,003,258.46	44.19%	2,003,232.05	45.59%	1,245,597.28	42.70%	1,049,587.37	37.83%
รวมอาหาร เครื่องดื่ม บุหรี่								
รายได้จากการขายอาหาร เครื่องดื่ม บุหรี่	4,479,006.75	100.00%	4,340,989.80	100.00%	2,973,724.18	100.00%	2,738,561.98	100.00%
ต้นทุนอาหาร เครื่องดื่ม บุหรี่	2,497,036.39	55.75%	2,345,942.49	54.04%	1,634,161.03	57.56%	1,702,973.92	62.18%
กำไรแปรรูป	1,981,970.36	44.25%	1,995,047.31	45.96%	1,219,563.15	42.44%	1,035,588.06	37.82%

ตาราง 6.3.8
สรุปค่าใช้จ่ายดำเนินงาน

ปีงบประมาณ	2523	2522	2521	2520
เงินเดือนและค่าตอบแทน- แรงงานอื่น ๆ	57.65%	55.19%	57.46%	59.03%
ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา	9.09%	10.08%	18.09%	13.91%
ค่าไฟฟ้า น้ำประปา และ เชื้อเพลิง	14.38%	11.79%	8.77%	8.08%
ค่าภาษีและค่าเบี้ยประกันภัย	14.43%	17.06%	8.59%	9.24%
ค่าใช้จ่ายสำนักงาน	3.27%	4.07%	4.53%	4.80%
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	0.90%	1.46%	1.79%	2.53%
ค่าใช้จ่ายในการโฆษณาและ ส่งเสริมการขาย	0.28%	0.35%	0.77%	2.41%
รวมค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



ตาราง 6.3.9
ค่าใช้จ่ายค่าเดินทาง

งบประมาณ	2523	2522	2521	2520
เงินเดือนและค่าตอบแทนแรงงานอื่น ๆ				
เงินเดือนและค่าจ้าง	4,566,829.00	3,226,998.90	3,059,241.88	2,836,704.60
ค่าล่วงเวลา	6,683.87	-	1,701.92	51,834.62
ค่าช่วยเหลือนุเคราะห์	141,400.00	145,200.00	148,200.00	145,400.00
ค่าครองชีพ	565,013.00	380,653.79	392,626.33	-
ค่าตอบแทนแรงงานอย่างอื่น (ค่าเล่าเรียน)	159,964.50	150,675.75	153,320.90	83,440.65
เงินสะสมจ่ายสมทบ	431,537.70	283,112.00	294,540.50	274,233.00
ค่าเครื่องแบบ	79,040.00	65,720.00	-	50,945.00
ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทาง	-	-	-	17,971.00
รวม	5,950,468.07	4,252,360.44	4,049,631.53	3,460,528.87
เงินเดือนและผลประโยชน์ตอบแทนอื่น ๆ/ค่าใช้จ่ายค่าเดินทาง เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว	57.65% 39.93%	55.19% 5.01%	57.46% 17.02%	59.03%
ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา				
ค่าซ่อมแซมอาคาร	340,418.50	200,904.25	738,173.50	432,123.98
ค่าซ่อมแซมยานพาหนะ	-	-	-	134,196.50
ค่าซ่อมแซมเครื่องจักร	150,797.82	142,060.89	113,083.70	25,894.00
ค่าวัสดุบำรุงความสะอาด	446,811.28	433,453.89	424,049.28	223,534.47
รวม	938,027.60	776,419.03	1,275,306.48	815,748.95
ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา/ค่าใช้จ่ายค่าเดินทาง เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว	9.09% 20.81%	10.08% -39.12%	18.09% 56.33%	13.91%

ตาราง 6.3.9 (ต่อ)

ปีงบประมาณ	2523	2522	2521	2520
ค่าโงงทำ น้ำประปา และเชื้อเพลิง				
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น	408,233.85	241,654.23	150,360.92	141,839.05
ค่าไฟฟ้า	958,086.09	595,259.35	401,616.60	284,316.30
ค่าน้ำประปา	217,721.68	71,731.68	66,412.12	47,479.90
รวม	1,484,041.61	908,645.26	618,389.64	473,635.25
ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา/ ค่าใช้จ่ายค่าดำเนินงาน เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว	14.38% 53.32%	11.79% 46.94%	8.77% 30.56%	8.08%
ค่าภาษีและค่าเบี้ยประกันภัย				
ค่าภาษีการค้า	1,461,560.67	1,121,961.66	493,586.45	448,302.62
ค่าเบี้ยประกันภัย	15,039.00	26,034.75	17,505.63	4,536.87
ค่าภาษีโรงเรือนและใบอนุญาตต่าง ๆ	13,063.12	106,143.00	94,440.00	89,024.00
รวม	1,489,662.79	1,314,139.41	605,532.08	541,863.49
ค่าภาษีและค่าเบี้ยประกันภัย/ ค่าใช้จ่ายค่าดำเนินงาน เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว	14.43% 13.36%	17.06% 117.02%	8.59% 11.75%	9.24%

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง 6.3.9 (ต่อ)

ปีงบประมาณ	2523	2522	2521	2520
ค่าใช้จ่ายสำนักงาน				
ค่าเช่าและซ่อมแซมครุภัณฑ์สำนักงาน	-	-	-	15,514.00
ค่าวัสดุไฟฟ้า	96,272.26	75,140.00	105,104.20	68,894.50
ค่าตกแต่งสถานที่	27,671.00	3,852.00	24,831.00	46,142.25
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	65,929.00	103,441.00	81,483.30	53,579.30
ค่าวัสดุสำนักงาน	147,987.61	130,993.36	108,152.12	97,472.27
รวม	337,859.87	313,426.36	319,570.62	281,602.32
ค่าใช้จ่ายสำนักงาน/ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	3.27%	4.07%	4.53%	4.80%
เพิ่มจากปีที่แล้ว	7.79%	-1.92%	13.48%	
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร				
ค่าโทรศัพท์	15,460.00	30,345.00	31,050.00	23,861.50
ค่ารับรอง	55,115.00	72,476.40	85,521.10	109,273.88
ค่าขาค้างผู้หย่า	22,865.00	9,940.00	9,678.00	14,958.00
รวม	93,440.00	112,761.40	126,249.10	148,093.38
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร/ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	0.90%	1.46%	1.79%	2.53%
เพิ่มจากปีที่แล้ว	-17.13%	-10.56%	-14.75%	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง 6.3.9 (ต่อ)

ปีงบประมาณ	2523	2522	2521	2520
<u>ค่าใช้จ่ายในการโฆษณาและส่งเสริมการขาย</u>				
ค่าโฆษณา	28,962,80	26,805.00	54,379.00	139,582.50
ค่านายหน้า	-	-	-	1,428.71
รวม	28,962.80	26,805.00	54,379.00	141,011.21
ค่าใช้จ่ายในการโฆษณา/ค่าใช้จ่ายค่าดำเนินงาน	0.28%	0.35%	0.77%	2.41%
เพิ่มจากปีที่แล้ว	8.05%	-50.71%	-61.44%	
รวมค่าใช้จ่ายค่าดำเนินงาน	10,322,462.74	7,704,556.90	7,049,058.45	5,862,483.47
ค่าใช้จ่ายค่าเดินการ/รายใดทั้งสิ้น	74.31%	62.86%	79.08%	70.90%
เพิ่มจากปีที่แล้ว	33.94%	9.30%	20.24%	
<u>ค่าเสื่อมราคา</u>				
ค่าเสื่อมราคา	666,584.61	1,004,939.93	977,628.43	1,046,593.03
ค่าเสื่อมราคา/รายใดทั้งสิ้น	4.80%	8.20%	10.97%	12.65%
เพิ่มจากปีที่แล้ว	-33.67%	2.79%	-6.59%	

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง 6.3.10

อัตราการเพิ่มขึ้นของรายจ่ายเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อน

ปีงบประมาณ	2523-2522	2522-2521	2521-2520
<u>เงินเดือนและผลประโยชน์- ตอบแทนอื่น ๆ</u>	%	%	%
เงินเดือนและค่าจ้าง	41.52	- 5.84	7.84
ค่าล่วงเวลา	100.00	-100.00	-96.72
ค่าช่วยเหลือนบุตร	- 2.62	- 2.02	1.93
ค่าครองชีพ	48.43	- 3.05	100.00
ค่าตอบแทนแรงงานอย่างอื่น (ค่าเล่าเรียน)	6.16	- 1.73	83.75
เงินสะสมจ่ายสมทบ	52.43	- 3.88	7.41
ค่าเครื่องแบบ	20.27	100.00	-100.00
ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทาง	-	-	-100.00
รวมเพิ่มขึ้น	39.93	5.01	17.02
<u>ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา</u>			
ค่าซ่อมแซมอาคาร	69.44	- 72.78	70.82
ค่าซ่อมแซมพาหนะ	-	-	-100.00
ค่าซ่อมแซมเครื่องจักร	6.15	25.62	336.72
ค่าวัสดุบำรุงความสะอาด	3.08	2.22	89.70
รวมเพิ่มขึ้น	20.81	- 39.12	56.34
<u>ค่าไฟฟ้า น้ำประปา และเชื้อเพลิง</u>			
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น	68.93	60.72	6.01
ค่าไฟฟ้า	44.15	48.21	41.26
ค่าน้ำประปา	200.73	8.01	39.87
รวมเพิ่มขึ้น	63.32	46.94	30.56

ตาราง 6.3.10 (ต่อ)

ปีงบประมาณ	2523-2522	2522-2521	2521-2520
<u>ค่าภาคและค่าเบี้ยประกันภัย</u>	%	%	%
ค่าภาคภัยการค้า	23.65	139.46	10.10
ค่าเบี้ยประกันภัย	42.23	48.72	286.25
ค่าภาคภัยโรงเรือนและใบอนุญาต ต่าง ๆ	-87.69	12.39	6.08
รวมเพิ่มขึ้น	13.36	117.02	11.75
<u>ค่าใช้จ่ายวัสดุสำนักงาน</u>			
ค่าซ่อมแซมครุภัณฑ์สำนักงาน	-	-	-100.00
ค่าวัสดุไฟฟ้า	28.12	-28.51	52.56
ค่าตกแต่งสถานที่	618.35	-84.49	- 46.18
ค่าใช้จ่ายเปิดเตลีสิต	- 36.26	26.95	11.65
ค่าวัสดุสำนักงาน	12.97	21.12	10.96
รวม	7.80	- 1.92	13.48
<u>ค่าใช้จ่ายในการบริหาร</u>			
ค่าโทรศัพท์	- 49.05	- 2.27	30.12
ค่ารับรอง	- 23.95	-15.25	- 21.74
ค่าขวดส่งสัญญา	130.03	2.71	- 35.30
รวม	- 17.13	-10.68	- 14.75
<u>ค่าใช้จ่ายในการโฆษณาและส่งเสริม</u>			
<u>การขาย</u>			
ค่าโฆษณา	8.05	-50.71	- 61.04
ค่านายหน้า	-	-	-100.00
รวม	8.05	-50.71	- 61.44

6.4 ข้อมูลจากการออกแบบสอบถามผู้มาพักบังกาโลโรงแรมบางแสน

จากการวิเคราะห์รายได้ของโรงแรมบางแสนพบว่า รายได้จากการให้เข้าพักบังกาโลโรงแรมเป็นรายได้หลักของโรงแรมประมาณ 40% ของรายได้ทั้งหมด และอัตราการเข้าพักบังกาโลปีงบประมาณ 2523 ยังอยู่ในระดับต่ำ คือ เฉลี่ยประมาณ 52.88% เท่านั้น สามารถจะเพิ่มขึ้นได้อีก จึงทำการออกแบบสอบถามเพื่อหาข้อมูลต่าง ๆ ของผู้มาพักบังกาโลและบริการต่าง ๆ ของโรงแรม โดยส่งแบบสอบถามจำนวน 120 ชุด ไปตามบังกาโลขนาดต่าง ๆ ของโรงแรมเมื่อวันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ. 2524 และวันที่ 8 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2525 ได้รับแบบสอบถามคืนเพียง 50 ชุด

ในจำนวนแบบสอบถาม 50 ชุด ที่ได้รับคืนมานี้ พอสรุปได้ว่า

6.4.1 รายละเอียดเกี่ยวกับผู้มาใช้บริการ

1. เพศและสถานภาพครอบครัว ผู้มาใช้บริการเป็นชายและหญิงจำนวนใกล้เคียงกัน คือ เป็นชาย 53% และหญิง 47% เป็นโสดและแต่งงานใกล้เคียงกัน คือ เป็นโสด 41% และแต่งงาน 59%
2. อายุ ผู้มาใช้บริการจะอยู่ระหว่าง 20-40 ปี คือ อยู่ระหว่าง 20-30 ปี 44% 30-40 ปี 46% และ 40 ปีขึ้นไป 10%
3. อาชีพ ผู้มาใช้บริการส่วนใหญ่รับราชการและธุรกิจเอกชน รับราชการ 46% ธุรกิจเอกชน 34% ธุรกิจส่วนตัว 12% และอาชีพอื่น ๆ เช่น รัฐวิสาหกิจ นักเรียน นักศึกษา 8%
4. ระดับการศึกษาของผู้มาใช้บริการส่วนใหญ่จบปริญญาตรีหรือเทียบเท่า 68% รองลงมาคือระดับอาชีวศึกษา 18% สูงกว่าปริญญาตรี 8% ต่ำกว่า ม.ศ. 5 4% และไม่ได้ข้อมูล 2%
5. รายได้ต่อเดือนส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 2,001-4,000 บาท 34% รองลงมาคือ สูงกว่า 10,000 บาท 24% 4,001-6,000 บาท 22% 6,001-10,000 บาท 16% และต่ำกว่า 2,000 บาท 4%
6. จำนวนผู้มาใช้บริการในแต่ละหลังอยู่ระหว่าง 2-15 คน เป็นเพื่อนร่วมงาน

และครอบครัวใกล้เคียงกัน คือ เพื่อนร่วมงาน 54% ครอบครัว 40% และอื่น ๆ 6%

7. บังกาโลที่มาพักส่วนใหญ่เป็นบังกาโล 2 ห้องนอน 54% รองลงมาคือ 3 ห้องนอน 28% และบังกาโล 1 ห้องนอน 18%

6.4.2 ระยะเวลาการมาพักและสิ่งจูงใจให้มาพัก

1. จำนวนครั้งที่มาใช้บริการที่พักบังกาโลบางแห่งส่วนใหญ่ไม่แน่นอนถึง 60% รองลงมาคือมาเฉพาะฤดูกาล (ฤดูร้อน) 24% เดือนละครั้ง 8% และมากกว่าเดือนละครั้ง 8%

2. ระยะเวลาที่มาพักส่วนใหญ่เป็นวันเสาร์-อาทิตย์ 78% และวันหยุดราชการ 22% วันธรรมดาไม่มีเลย

3. การมาพักบังกาโลส่วนใหญ่เพื่อพักผ่อน 86% อื่น ๆ เช่น สังสรรค์ 10% และประชุมสัมมนา 4%

4. สิ่งจูงใจที่ทำให้เดินทางมาพักที่โรงแรมบางแห่ง คือ ระยะทางใกล้บ้าน 40% ต้องการเที่ยวชายทะเล 39% อื่น ๆ เช่น ปลอดภัย ประหยัด เงียบ 14% และบริการและสิ่งอำนวยความสะดวก 7%

6.4.3 บริการต่าง ๆ ของโรงแรม

1. เหตุที่มาใช้บริการของโรงแรมบางแห่ง เพราะเคยมาใช้บริการแล้วเป็นส่วนใหญ่ 68% มีผู้อื่นแนะนำ 18% และจากเอกสารเผยแพร่ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย 14%

2. บริการและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ผู้มาพักได้ใช้ส่วนใหญ่ ได้แก่ ห้องพักผ่อน 46% ภัตตาคารชามทะเล 26% สระว่ายน้ำ 10% ห้องอาหารบนโรงแรม 6% และห้องประชุม 2% และไม่ได้ใช้บริการ 10%

3. ความเห็นเกี่ยวกับราคาที่พักและอาหาร ราคาที่พักส่วนใหญ่ว่าเหมาะสม 64% และแพงไป 36% ราคาอาหารส่วนใหญ่ว่าแพงไป 62% และเหมาะสม 38%

4. บริการต่าง ๆ ที่ผู้มาพักบังกาโลต้องการคือ

• คราวและอุปกรณ์ 24.2%

- การรักษาความปลอดภัย 19.8%
- ความเป็นระเบียบและความสะอาด 19.4%
- ห้องพักผ่อนและส่วนสันทนาการ 10.2%
- ที่ขายเครื่องประกอบอาหาร 9.6%
- ที่ขายอาหารและเครื่องดื่ม 8.9%
- อุปกรณ์กีฬาและสนามกีฬา 7.9%

5. ความเห็นและความไม่สะดวกที่ได้รับ

- ตัวบังกาล หอน้ำ และเครื่องใช้เก่า
- ขาดของใช้จำเป็น เช่น น้ำดื่ม ไม้กวาด ถังขยะ ผ้าเช็ดเท้า
- ของใช้สกปรกและเสีย เช่น ตู้เย็นเสีย โทรทัศน์เสีย ไฟฟ้าเสีย เครื่องนอนสกปรก
- บังกาลไกลจากโรงแรม
- เจ้าหน้าที่ขาดความกระตือรือร้น ผู้มาพักต้องช่วยเหลือตัวเองทุกอย่าง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย